

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilviterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap. Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyitlittér pettóera 50 fillér.

Feloldó szerkesztő:

ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és lapfuttató:

STRAUSZ SÁNDOR.

Tekintetes Járási Mezőgazdasági Bizottság!

Az utóbbi évek tapasztalatai szemmel láthatóan igazolják, hogy a nép anyagi jólétét a jó és szép szarvasmarha-tenyésztés nagyban, mondhatni elsősorban emeli. Tudomásom van arról, hogy míg például Alsó-lendva környékén a birtokosság únszántából egy-egy tenyészbikáért 1000—1200 K-t, egy-egy tenyészkanért 300 K-t is megad, addig nálunk egy-egy ilyen állatért ezen összegnek felét is sokalják. Ennek oka az anyai állatok silánysága s főleg ezek tisztántartásának teljes elhanyagolása. Innét van, hogy amott a 800 K-s tehén nem ritkaság, addig nálunk ilyen egy sincs, de sok van olyan, hogy egy jó gazda be sem bocsájtaná az istállóba.

Csak példának hozom fel saját körjegyzőségemet, továbbá Kotor és Alsódombóru községeket. Itt, de még Muraköz több községében is, a szarvasmarha rendszeres tisztogatása valami neveléses a földmivelő előtt. Pedig a piszkos szarvasmarha a vásáron, a legelőn vagy legalább a folylatárok mások állataival is érintkezik s így ezek tisztántartása mások érdekeit is érinti, lévén a piszkos nagy terjesztője úgy az állatra, mint az emberre veszélyes, ragályos betegségeknek. S ott, ahol a nép annyira tudatlan, hogy ezen reá nézve igen fontos anyagi érdeket nem ismeri fel, hiába minden oktatás, tanács, szakfeloldás. Itt csak hatóság rendszabály segít.

Ez okból azon tiszteletteljes indítványt teszem, keresse meg a t. Bizottság a vármegyei társbizottságait s a vármegyei törvényhatóságot, hogy a szarvasmarha kötelező tisztántartását vagy vegye bele az állattenyésztésre már meglévő szabályrendeletbe, vagy alkosson erről egy önálló szabályrendeletet. Irányelvül a következőket ajánlanám:

1. Minden állattulajdonos köteles szarvasmarháját tisztán tartani.

2. A pásztornak tilos a piszkos szarvasmarhát a csordába fogadni.

3. A köztenyésztésre szánt bikákkal való hágtatással megbízott egyének tilos a bikát oly szarvasmarhára bocsájtani, amelyik piszkos.

4. A vásárok ellenőrzésével megbízott állatorvosoknak, rendőröknek és előjáróknak tilos a vásártérre piszkos szarvasmarhát bocsájtani.

5. A pásztorok, köztenyésztésre használt bikák gondozásával megbízottak, a községi, kör- és járási állatorvosok és községi előjárók s a m. kir. csendőrség kötelesek a piszkos szarvasmarha tulajdonosát a járás főszolgabírájának bejelenteni.

6. Az, aki szarvasmarháját nem tartja tisztán, kihágást követ el s 1—25 K-ig terjedhető bírsággal sújtatik.

Tekintetes Jár. Mezőgazdasági Bizottság!

Ha e szabályrendeletet megalkotják, szarvasmarha-tenyésztésünk rohamosan ja-

valni fog, anélkül, hogy a bírságolást ehelyettebb kellene alkalmazni. Maga az a körülmény, hogy a gazda marháját, ha nem lesz tiszta, nem eresztik a vásárra, igen sokat javít a tisztaság terén. Nekem sem a bírságolás a célom, hanem az, hogy azon népek, mely nekem kenyeret ad, egy helyes rendszabállyal, anyagi gyarapodását s ezzel általános jólétét előmozdítani segítsen.

Kérem ismétlésével vagyok a Tekintetes Bizottságnak

alázatos szolgálja,

Ligetvár, 1913. március hó 27-én.

Harmat Nándor
köriegyző.

Magyarország kultúrája az 1911. évben.

VI.

Tanítóképzés. Az 1911. év folyamán adta ki a kultúrszerművelés a tanító- és tanítónőképző-intézetek számára az új Tantervet és annak végrehajtását szabályozó módszertani Utasítást s ezeket megfelelő átmeneti intézkedések kapcsán az 1911—1912. iskolai év elején az egész vonalon és egész terjedelmében már életbe is léptette.

Ezen új Tantervet és Utasítást a gyakorlati élet követelményeinek szigorú szem előtt tartásával jött létre s hivatal van a modern tanítóképzést a mai kor színvonalára emelni. Ezzel kapcsolatosan revízió alá kerülnek a közel jövőben e tanítézetek rendtartási szabályai is.

Az 1911. évben történt a tanító-(nő)-képzőintézeti tanárok státuszrendezésére vonatkozó első intézkedés, a megharmadolás is; nemkülönben a fizeteskiegészítési államségielyt élvező felekezeti tanító-(nő)-képzőintézeti tanszemélyzetek státuszrendezése.

Az internátusi felügyelő minőségben ideiglenes megbízással alkalmazott nevelőknek és nevelőnőknek költségvetésileg rendszeresített állásokra való kinevezése is az 1911. évben ejtett meg.

A régebben végzett tanítók és tanítónők részére az 1911. év nyarán a kultúrszerművelés az ország több tanító-(nő)-képző-intézeiben, így a csáktornyaiban is, továbbképző tanfolyamokat tartatott. A pedagógiai tantárgyakat előadó tanárok részére pedig kísérleti lélektani tanfolyam lett rendezve. A gyakorlatban működő kisdidvónok részére is továbbképzőtanfolyam rendeztetett az 1911. év nagy szünidejében.

Az áll. tanítóképző-intézetek közül az 1911. évben keltő (Budapest I. ker. és Léva) nyert új elhelyezést.

A budapesti polgári iskolai tanítóképző-intézet az 1911. év folyamán — tekintettel arra, hogy az elemi iskolai tanítóképző-intézet új otthont nyert — nagy változáson ment keresztül. Ugyanis a felszabadult helyiségek a polg. isk. tanítóképző-intézet, a gyakorló polgári iskola és az Apponyi Col-

legium céljaira lettek átalakítva. Ez által ezen intézmények megfelelő célszerűbb elhelyezést nyertek.

Az 1911. év során a polg. isk. tanító- és tanítónőképző-intézetekben kísérleti lélektani laboratóriumok létesültek s mindkét intézet külön-külön magyar nyelvi tanszéket nyert.

Az Országos Paedagogiai Könyvtár és Tanszermúzeum az 1911. évben eredményes munkásságot fejtett ki a hazai tanszeripar fejlesztése és a hazai tanítók és tanárok önképzése és továbbképzése körül.

A Paedagogiai Könyvtár állománya az 1911. év végén 19613 mű és 11.151 füzet volt. Az intézmény közel 16 ezer személy látogatta. Vidékre 285 esetben történt kölcsönkönyvek küldése.

Kereskedelmi szakoktatás. A felső kereskedelmi iskolák száma az 1911—1912. tanév elején 51-re emelkedett. A gyors- és gépirásnak tanítása az áll. iskolákban díjmentesen eszközöltetett. Az áll. felső kereskedelmi iskolák mellé — tekintettel az iskolák egészségügyi és az igazolatlan mulasztásokból eredő fegyelmi állapotokra — orvosi szakértők felállítása tervbe vételezt; hasonló eljárásra buzdítottak a nem állami iskolák feleltetőit is.

A kereskedelmi szakoktatás művelésére fennálló nemzetközi egyesület a kultuszminiszter útján a kormány megbízásából és annak nevében meghívott az 1913-ban Budapesten tartandó kongresszusra.

A budapesti kereskedelmi akadémia akadémiai tagozata az 1911. évben is fejlődést mutatott. Az 1010—11. tanév második felében 217, az 1911—12. tanév első felében pedig 273 hallgató iratkozott be. Az akadémiai tagozaton a hallgatók az általános közgazdasági és kereskedelmi képzésen kívül még a banküzletben, az export- és importüzletben, a biztosítási üzletben és a faterkedelemben nyertek szakképzést.

A kolozsvári Kereskedelmi Akadémia akadémiai tagozata is örömdelenesen gyarapodott az 1911. évben. Hallgatóinak száma 54-ről 77-re emelkedett.

A budapesti m. kir. áll. kereskedelmi iskola tanárképző-intézetébe az 1911. év folyamán az újonnan felvett hallgatók száma 10-ről—15-re emelkedett. Az emelkedés azért történt, mert a tizes létszám nem elegendő a szaporodó felső kereskedelmi iskolák fokozott szükségletét.

A tanárjelöltek gyakorlati és irodalmi képzésének fokozása céljából az 1911. évben többen külföldi tanulmányúti ösztöndíjat kaptak.

A m. kir. keleti kereskedelmi akadémia az 1910—11. iskolai év november havában fejezte be husz esztendő működését. Közgazdaság-kereskedelmi munkásságával, melyet a Keleten lejt ki, az 1911. évben is nagy eredményeket ért el.

A női kereskedelmi tantolyamok száma az 1910/11. tanévben 40 volt. E szaktanfolyamok az 1911. évben új szervezetet és állami felügyeletet kaptak, úgy, hogy az 1911—12. tanévben szervezett 47 női kereskedelmi tantolyam már az új szervezet értelmében kezdte meg működését.

Tűzoltó-parancsnoksági jelentés.

(A tűzoltóság tavalyi működéséről.)

A közgyűlés egyik legfigyelemreméltóbb pontja volt a működő csapat 1912. évi beléltéről tett szakszerű jelentés, melyet Polesinszky Emil okt. tűzoltótiszt, gyakorló-mester, tárgyilagossá kritikaival fűszerezve terjesztette a közgyűlés elé. A közgyűlés által mindvégig feszült érdeklődéssel halgatott terjedelmes jelentésről lapunk szűk tere miatt kivonatolva a következőkben számolunk be.

A tűzoltóság ügye s a tűzrendszet. sajnos, még most sem áll a népszerűség és érdeklődés azon fokán, minőt megérdemelne. A mai szociális fellegos mellett senki sem hajlandó ingyenes, önkéntes munkát, a leg-humánusabb intézmények szolgálatában sem, minő a tűzoltás is, teljesíteni. A mai ifjúság ezidőszereit a futball-örületnek hódol. A hatóságok jóindulata is redukálódott, épp úgy, mint a társadalom nélkülözhetetlen támogatása is a tűzoltóság iránt.

A Csáktornyai Önk. Tűzoltó-egylet az elmúlt évben töltötte be fennállásának 38. évét. A múlt évi közgyűlés 1912. év július 11-én, a pártolótagok minimális érdeklődése mellett tartatott meg. Farsangi mulatság helyett augusztus 18-án ügy anyagi, mint erkölcsi tekintetben várakozáson felül sikerült nyári mulatság tartatott. A mulatságot szervező felvonulási gyakorlat vezette be.

Gyakorlat 14 ízben tartatott, minden héttől d. u. 6 óráig kezdve. Az összes szivattyú- és mászszerek iskola és gyorszerelésén kívül jelképes támadási gyakorlatok is voltak a város különböző pontjain. Gyakorlatok alkalmával Troják György őrparancsnok az újján, Kozják János városi rendőr, köztűzoltó a lábán sérült meg.

1912-ben 10 tüzeshez vonult ki a működőcsapat. Hogy egyik tüzeset sem fajult el tűzvésszé, részben a preventív intézkedéseknek s a gyors tűzjelzésnek, meg a széna, szalma s takarmánynemű elhelyezésének s tűzlátvánának, továbbá 18 drb. vészskurtnek a város különböző részén történt elhelyezésének is köszönhető. Január 12-én Drávasárhelyen Blagovics Bálint földműves kárára kiütlött tűznél, febr. 18-án Csáktornyan az Óvár melletti disznóólak egészen teljesen meg. Utóbbi esetben Verhár Mihály kürtös kezén sérült meg. Febr. 28-án éjjel a 10 km-nyire eső Felsőkirályfalva községben dúlt tűzvésszél, július 2-án éjjel Csáktornyan, Günsberger Zsigmond korcsmáros mosásra váró szennyes-ruha tüznél, aug. 3-án Herzer Izidor helybéli főiskolakereskedő kirakal-tüznél jelentünk meg. Augusztus 14-én d. u. a Csáktornyai Gözmalom és Villamtelep kazánházában keletkezett igen veszedelmesnek ígérkező tetőtűzhez vonultunk ki. Ez alkalommal a gyors megjelenésért s sikeres működésért a telep részéről 20 K jutalomdíjat részesültünk. Szept. 2-án Drávanagyfaluban özv. Kozják Bálintné kárára kiütlött istálló s pajta-tűzhez, okt. 11-én éjjel Hódosi Vilmos helybéli vasúti szállodalátájonos gazdasági telepen épült lábaspajta-tűzhez riasztattunk s vonultunk

ki eredményes beavatkozással. Végül dec. 6-án — 5 C°-os hidegben ismét Drávanagyfaluban kiütlött tűzhez vonultunk, mely tűz Babcs Ferenc, Fiuméba köllözött háztulajdonos telken takarmánnyal telt pajtaegészből állott. Ezenkívül aug. 16-án veltűzjárásban is volt részünk. Halász Alfréd szinigazgató előadásaira esténként 3—3 tűzoltó vezényeltetett ki őrsegül.

Iktatott 104 ügydarab s valamennyi elintéztet is nyert. A községi előjárás megkeresésére s annak közbenjöttével ismét megejtettük Buzás, Battyán és Zrinikülváros községeinkben Zalavármegye alispánjának rendelkezés értelmében a tűzrendszeti szabályrendeletben előirt óvórendszabályok betartásának felügyeletét, kijelöltük hazánkent a széna, szalma s takarmánynak lerakási helyét, oktatva a népet a preventív tűzrendszet követelményeinek betartására. Részint hivatalos felszólításra, részint magános feljelentésekre esetről-esetre tűzrendőri szemléket is tartottunk.

Egy előkocsival, kettős bakulással 6 egyén számára, hozzákapsolható kétkerekű targoncával, 105 m. nyomtömlővel az ülés alatt s 120 m. tömlővel a targoncán ellátott billenő-mozdonyfecskeendő is hozattunk Köhler István budapesti fecskeendő gyártó 5 évi törlesztésre 2685 K értékben. E fecskeendő beszerzés által a régi billenő-mozdonyfecskeendőnek Battyánban leendő kihe-lyezése nyert megoldást. A tűzoltó-leltár beszerzési értéke 12302 K-ban, becsértéke 7092 K-ban vétetett fel.

A működő csapat 1912. január 1-én 6 tiszt, 2 tisztes, az I. szakaszban 20, a II. szakaszban 14 tűzoltó s ezenkívül 14 rendfentartóból, összesen 56 emberből állott. Évközben eltávoztak: Ceizek István őrparancsnok (Amerikába), Herrstein Mihály és Kögl Ferenc. Meghalt Turk Károly rendfentartó. Katonasághoz vonult be: Kelemen István. Évközben beléptek: Sefcsik Zsigmond kéményseprő, Kerlezsa István, Kozják János, Medved Ferenc, Babics István községi rendőrök és Cornea Jakab városi sjezgyő. Így a létszám 1913. jan. 1-én 44 működő és 13 rendfentartóból áll, illetve csak állna, mert csak papiron áll.

A lényeges való más képet, igen elszomorító képet mutat, amennyiben a működőcsapatnak csak kis %-a ambicionálja magának az önkéntes tűzoltó mivoltot. A gyakorlatokon 33—52% arányában vettek részt a működők. A figyelmeztetés, intés hiábavalónak bizonyult s ha alapszabályszerűleg jártnak volna el velük szemben, a jobb sorsra érdemes intézmény alapszabályszerűleg leegelt, megszűnt volna. Keserű vizsgálatalásul csak az szolgálhat számunkra, hogy hasonló állapotok vannak hazánk legtöbb önkéntes tűzoltóegyleteinél. Önkéntes tűzoltó mivoltukat nem tudják a legtöbben megérteni s átérzeni olyképen, hogy azért önkéntes tűzoltók, mert önkéntesen óhajtják szolgálni a humanus célt s önkéntesen vetik alá magukat azon szolgálati s felgyelmi szabályoknak, melyeket megkíván a társadalmi rend, a szolgálati fejelem s maga az egyenruha. Nem csoda, hogy ily állapotok mellett vérs esetén a legtöbb helyen csak szánandó kapkodást, az ügyellenség netovábbját mutatják az önk. tűzoltók a község előtt, mely a tűzoltókat ezek után állandó gúny és csipkelődés tárgyául választja.

Miután a működőcsapat egyrészt hanyagságánál és elégtelen létszámánál, másrészt a tagok hajlott koránál fogva a város-ös-zes tűzrendszeti kívánalmainak jól meg-

felelni képtelen, indítványozza gyakorló-mester, hogy a működőtagok újból tegyék le a tűzoltói fogadalmat s a fogadalmat 3-szor megszegők az alap-szabály értelmében öröklatlensenek s a létszám fiatal, új tagokkal erősíttessék meg, mert hiába van a sok szép és drága felszerelés, ha nincs, ki azokat vész esetén szakszerűen kezelni tudja.

A közgyűlés a jelentés tárgyilagossá voltáért elismerését fejezte ki a gyakorló-mestertnek s az egylet működőképességének és reorganizációjának érdekében az indítványt egyhangulag elfogadta s az ennek szellemében való szigorú eljárással a parancsnokságot megbizta.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Kerelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXX-ik évfolyam H-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tiszt.lettetl kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralebban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Athelyezett közjegyző.** Fárnek László dr. mátszalkai kir. közjegyzőt az igazságügy-miniszter Vácra helyezte át.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Molnár István csáktornyai ügyvédi irnokot a szarvasi járásbírószághoz bírósági végrehajtóvá nevezte ki.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Csáktornyai Játékonyági Egyesület elnöksége hálas köszönetet mond a Muraközi Takarekpenztár és a Csáktornyai vidéki Takarekpenztár igazgatóságának az egyesület részére folyósított 80, illetőleg 40 K adományért.

— **Allandó mózi.** A Heinrich Miksa-féle allandó mózi múlt vasárnap d. u. megnyílt. A megnyitő-előadás nagyszámú közönséget hozott össze a Rákóczi-u. 19 számú házba, ahol a mózi felállítva van. Voltaképen kiváncsiságból jött össze a nagy közönség, de jól esik konstatálnunk, hogy előadás után mindenki a legjobb impressziókkal távozott a móziból. Elsősorban a terem volt, ami a nézőket meglepte. Izléses, hatalmas helyiség tarult a megletenek szeméi elé. 300 ülő ember befogadására nagyvárosiasan berendezve. Négy sorozat székek, végül páholyokban kényelmes ülőhelyekkel. A villanyvilágítás is előnyösen hozzájárult a mózi előkelőségéhez. Szóval kényelem, tisztaság s csin együttesen emelik a mózit a közepes átlag fölé, mely már ebből a szempontból is pártolásra érdemes. Ami az előadást illeti, azt csak dicséret illeti. Egy-néhány világlítási zavartól eltekintve, mely ilyenkor a kezdet kezdetén csak természetes, az előadásról a legnagyobb elismeréssel kell szólnunk. Vidéki helyen ritkán látni ily tökéletes előadást. Nagyvárosi válogatott gazdag műsorral kezdte meg működését az allandó mózi. Különösen szépek voltak a természet utáni képek, melyek az élő valóságot varázsolttak szemünk elé. Dráma is (Az örök tanúság) került előadásra, amit humoros számokkal egészítettek ki. A képek tiszták, világosak, szemtel nem bántók s díszesek. A szem nem fárad bele a nézésükbe; a borzasztó vibrálásnak semmi nyoma. Miután a helyárak is olcsók (30, 60, 80 fillér, 1 K és 120 K), azt hisszük, hogy az allandó móznak Csáktornyan jövője van. Kellemes szórakoztató helye lesz a csáktornyai közönségnek, mely vasárnap d. u. is háromszor kereste fel az allandó mózit. Hétköznap is volt előadás.

— **Eljegyzés.** Tompek Károly eljegyezte Herrstein Anikát Nagykanizsáról.

— **Április 11.** Az 1848-iki törvények szentesítésének megünneplésére rendelt nemzeti ünnepnapot mult pénteken a hivatalos világ megünnepelte Csáktornyan is. A hivatalokban zászlók lengtek, a hivatalokban s iskolákban a munka szünetelt. A napot a templom is megünnepelte a 9 órákor rendezett istentisztelettel, melyen az iskolák tanulóifjúsága s az összes hivatalok képviselői megjelentek. A szent misén P. Róbert h. plébános pontifikált.

— **Közyűlés.** A helybeli Társaskör f. é. ápr. 4-én rendes közyűlést tartott, mely alkalommal a közyűlés Zakát Henrik elnöki jelentését tudomásul vette. Valamint felmentvényt adott a számvizsgáló bizottság jelentésére Polyák Mátyas pénztárosnak, az 1912-ik évről beterjesztett zárszámadás alapján. A jövő évi költségvetéshez is hozzájárult a közyűlés. Fejér Jenő titkár tisztségéről lemondván, a közyűlés dr. Haksch Ferencet választotta meg titkárnak, egyben pedig Fejér Jenőnek, eddigi ebbei buzgó ténykedéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A lapok albérltetbe való adása után véget ért a közyűlés.

— **Diszelnök.** A Csáktornyai Iparosok átalakuló vasárnapi közyűlésén diszelnöknek Zrinyi Károly tanítóképző-intézeti igazgatót, lapunk szerkesztőjét választotta meg.

— **A Csáktornyai Izs. Nőegylet** f. hó 7-én tartott választmányi ülésén a Schwarz Jakab rabbi-féle alapítvány 50 K-s kamatját jeles iskolai bizonyítvány alapján Pollák Erzs. helybeli polg. isk. növendéknek adta.

— **Színészet Csáktornyan.** A dunántúli színkerület igazgatója, Halász Alfréd, Csáktornyára érkezett szintársulatával. Társulatát teljesen unjonnan szervezte s így kiváló érkel vonult be Csáktornyára. Halász Alfréd, akit a csáktornyai színházlátogató közönség többszörös itteni szerepléséből előnyösen ismer, ma este kezd; meg színiévadját nagyon változatos és kiváló műsorral a Zrinyiszálló nagytermében. Bemutató előadásul színe kerül Molnár Ferenc 4 felvonásos híres vígjátéka, A Farkas, mely nemcsak Budapesten van állandóan műsoron, hanem a külföld összes színpadjain is nagy sikerrel adják. A folytatás is méltó lesz a kezdethez. A bemutatott program szerint előadásra kerül Éva operett, Lehár Ferenc fülbemászó zenéjével; továbbá a Cigányprímás, Limonádé ezredes, Tengerész Kató stb. operettek, Farkas, Miniszterelnök, Faun, Cifra nyomorúság, Falu rossza stb. stb. kiváló régi és modern új darabok. A társulat kiváló tagjai Liszt Ferike (operett énekesnő), Serfőzy Ilonka (dráma szende), Halászné Juliska (társadalmi színésznő), Koltay Lola (anya színésznő); Halász Alfréd (jellemszínész), Várady A. (baritonista), Földessy Imre (tenorista), Mátray Kálmán (komikus), Kiss Károly (hős és jellemszínész) stb.

— **Megnyílt hetivásár.** A járványosan fellépett sertésvész miatt hónapokon át elzárva tartott csáktornyai hetivásárt a mult héten megnyitották. Szerdán már rendezes felhajthattak disznókat. A hetipiac azonban élénknek nem volt élénk, mert a hetivásár megnyitásának kihirdetése oly későn történt, hogy arról csak Csáktornya közvetlen környéke szereshetett tudomást.

— **Felhívás.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalomának és jó magaviseletének jutalmazására száz, egyenkint százszáz koronás áll. jutalomdíjat rendszeresített. A jutalmazott munkások mindegyike a juta-

lomdíjon kívül a jutalmazás tényét és a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap. A soproni kereskedelmi és iparkamara felhívja a kamarakerület területén működő iparosokat, hogy legkésőbb ez év május 31-éig közöljék a kamarával ama munkásaik névsorát, kiket a jutalmakra érdemeseknek tartanak. A jutalomra való igény előfeltételei a következők: magyar állampolgárság; tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás; legalább 15 évi megszokottmunkái működés az ipari munka körében; a rendes munkabér vagy munkakereset évi összege a bejelentés évében 2000 K-t meg nem haladhat. Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkabizonyítvánnyal vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók. A beadvány bélyegmentes. Ugyancsak bélyegmentesen állíthatók ki a mellékletül szolgáló iratok is. Azonban ezekre az iratokra fel kell jegezni, hogy kizárólag erre a célra állítottak ki.

— **Közégek vadászati jogának bérbeadása.** A belügyminiszter, egyetértőleg a földmivvelésügyi miniszterrel, körrendelettel intéztél a törvényhatóságokhoz, melyben felhívja azokat, hogy a községek vadászterületek hasznosításának, a vadállomány gondozásának és a bérleti jog miként való gyakorlásának ellenőrzése ügyében szabályrendeletet alkossanak. Az alkotandó szabályrendeletek főbb irányelveit a miniszter a következőkben állapítja meg: Elsősorban a bérleti szerződésben meg kell állapítani azokat a feltételeket, melyeket a bérélő a vadállomány kellő óvása, gondozása és fenntartása érdekében megtartani köteles. Ki kell kötni, hogy a bérélő a vadászati jogot albérltetbe csakis a község belcegyezésével adhatja, hogy úgynevezett élvezeti jegyeket üzletszerűen nem adhat ki. Ki kell kötni, hogy a bérélő a szerződés aláírásakor egyévi bérösszegnek megfelelő óvadékok köteles letenni.

— **Sirius időjárása.** Április havában az időjárás Sirius időjós szerint elég szép és kedvező lesz. A hónap első felében kevés esőzéseket várhatunk, míg a második felében esős, hűvös és szeles lesz az időjárás. Havazás és éjjeli fagy Sirius szerint ebben a hónapban nem lesz.

— **Új szobrok a vármegyében.** Hirt adtunk róla, hogy Deák-szobrot akarnak állítani Rajkon vagy Nagykanizsán. Úgy áll a dolog, hogy a legnagyobb valószínűség szerint Nagykanizsa kapja meg a szobrot. A szobor számára már keresik a helyet Nagykanizsán, a helyhez azután szabják a szobor nagyságát is. Minden jel arra vall, hogy mell-szobrot állítanak Nagykanizsán, melyet Kisfaludi Strobl Zsigmond szobrász készítené el díjtalanul. — A másik szobrot Légradnak készülnék felállítani. Itt lovas-szobrot akarnak állítani Zrinyi Miklósnak. Állítólag 4000 K már összegyűlt erre a célra. A zágrábi Jellasics-szobor pendantját tervezik Légrad piacára.

— **A pénzpiac javulása.** A pénzpiac helyzete néhány nap óta javulófelben van. A budapesti vezető pénzintézetekhez már mérsékelt mennyiségű külföldi pénzjuttatások is érkeztek. A berlini piacon a magánkamatláb egy nyolcad százalékkal csökkent. Londonban pedig az ottani angol-bank nemsokára fél százalékkal leszállítja a kamatlábát.

— **Borvizsgálat.** A földmivvelésügyi m. kir. miniszter a budapesti borvizsgáló szakbizottság tagjává Zalavármegyéből Forster Elek gyulakeszi és Hertelendy Ferenc főrendiházi tag, lesencetomaji nagybirtokost nevezte ki.

— **Távbeszélő.** Alsódomború távbeszélő központot f. hó 20-ával bevonták a bosznia-hercegovinai helyközi távbeszélő forgalomba. — **Automobilverseny.** A m. kir. Automobil-Klub ez év májusában Budapest—Fiume—Tátralomnic közt automobilversenyt rendez. A versenyből Csáktornyan is látnak valamit; mert a pozsony—varasdi országút is beleszív a verseny medrébe, a versenyzők Csáktornyát is érinteni fogják, ami a legnagyobb valószínűség szerint május 27 vagy 28-án történik meg.

— **A kivándorlás újabb eltiltása.** A belügyminiszter újabb rendeletet küldött Zalavármegyébe, melyben egy évre a védőköteles férfiszemélyeket újra eltiltja a kivándorlástól. Tévedések elkerülése végett a miniszter megjegyzi, hogy a fegyveres erő kötelekébe tartozó egyének közé tartoznak a népfőlkölkölők is, akik az évi január havában töltik be tizenhetedik életévüket, amelyben kivándorolni akarnak. Aki ellenben személyt kötelezettség alatt nem áll s a hadsereg kötelekéből végleg elbocsátották, még ha népfőlkölkölteles is, kiadható részére az útlevel.

— **Udvary török táborban.** Udvary Ferenc, volt országgyűlési képviselő, aki többrendbeli csalásaiért megszökött, de Törökországban elfogott s az igazságszolgáltatásnak való kiadatás céljából már útnak is indított haza-felé, amikor a csáktornyai kir. járásbírósg lett volna az első hely, ahol hazai földön megpihenhetett volna: mint értesülünk, muzulmán hitre tért át s így mint igazhitű mohamedán, a külföldi igazságszolgáltatás sújt kezét elkerülte. Udvary Ferenc, hogy Törökországnak a szíveséget megköszönje, mint Udver bég a török táborban szolgált, mint egyszerű közlegény s nagy vitézséggel keresi az ellenség golyóját, mely a földi zaklatásoktól megszabadítsa.

— **Erdei tűz.** Felsőmihályfalva határában, az ottani közbirtokosság tulajdonát képező 36 katasztrális hold területű erdőben febr. 24-én tűz támadt, melynek következtében 1 hold területen úgy a száraz fű, mint a facsemeték 200 K értékben elégték. A megindult nyomozás kiderítette, hogy aznap Malakóczy István és Bálint Gusztáv felsőkirályfalvai szuhancok tartózkodtak az erdőben, akik tényleg okozói is voltak a tűznek. A csáktornyai kir. járásbírósg előtt f. hó 10-én megtartott tárgyalás alkalmával kitűnt, hogy a tűz tulajdonképen előidézője a 19 éves Malakóczy István volt, aki a tűzet egy eldobott cigarettával támasztotta. Ezért a járásbírósg őt 6 napig fogházra és 20 K pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős. Bálint Gusztáv felmentetett.

— **Vásártartási engedély.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Muraszterdahelyi községben az 1913. évi május hó 1-re és az október hó 26-ra, továbbá Drávaegyház községben az augusztus 10-re eső országos vásárokat ez évben kivételesen május hó 2-án, október 27-én, illetve augusztus hó 11-én tartassanak meg.

— **Megszabadul a ferszerzés gondjától,** az a boldog leány, aki a Képes Hét lencsepályázatának kelengye-díját megnyeri. Ennek a csodájára járnak most Budapesten a Bécsi-utcába, ahol a Kunz József és Társa áruházának legnagyobb kirakatalában ékeskedik ez a gyönyörű ajándék.

Szerkesztői üzenetek.

— A megértés — nem közölhető. — Hevenyészvo megirt közlemények nem arvalók, hogy lapunkban azokat megjelentessük. — P. B. Mohács. Ürvedünk, hogy szülő-árosa ügyei iránt érdeklődik s udvozólók lapunk előfizetőinek sorában. Intézkedünk, hogy lapunkat címére megindítsuk.

A női kereskedelmi tantolyamok száma az 1910/11. tanévben 40 volt. E szaktanfolyamok az 1911. évben új szervezetet és állami felügyeletet kaptak, úgy, hogy az 1911—12. tanévben szervezett 47 női kereskedelmi szaktanfolyam már az új szervezet értelmében kezdte meg működését.

Tűzoltó-parancsnoksági jelentés.

(A tűzoltóság tavalyi működéséről.)

A közgyűlés egyik legfigyelemreméltóbb pontja volt a működő csapat 1912. évi beléltéréről tett szakszerű jelentés, melyet Polesinszky Emil okl. tűzoltótiszt, gyakorló-mester, tárgyilagos kritikával fűszerezve terjesztett a közgyűlés elé. A közgyűlés által mindvégig feszült érdeklődéssel hallgatott terjedelmes jelentésről lapunk szűk tere miatt kivonatossan a következőkben számolunk be.

A tűzoltóság ügye s a tűzrendszet, sajnos, még most sem áll a népszerűség és érdeklődés azon fokán, minőt megérdemelne. A mai szociális felfogás mellett senki sem hajlandó ingyenes, önkéntes munkát, a leg-humánusabb intézmények szolgálatában sem, minő a tűzoltás is, teljesíteni. A mai ifjúság ezidőszakra a football-örületnek hódol. A hatóságok jóindulata is redukálódott, épp úgy, mint a társadalom nélkülözhetetlen támogatása is a tűzoltóság iránt.

A Csáktornyai Önk. Tűzoltó-egylet az elmúlt évben töltötte be fennállásának 38. évét. A múlt évi közgyűlés 1912. év július 11-én, a pártolótagok minimális érdeklődése mellett tartatott meg. Farsangi mulatság helyett augusztus 18-án új anyagi, mint erkölcsi tekintetben várakozáson felül sikerült nyári mulatság tartatott. A mulatságot szerfelvonulási gyakorlat vezette be.

Gyakorlat 14 ízben tartatott, minden héttől a 6 óráig kezdve. Az összes szivattyú- és mászószerkezet iskola és gyors-szerelésén kívül jelképes támadási gyakorlatok is voltak a város különböző pontjain. Gyakorlatok alkalmával Troják György őrparancsnok az újján, Kozjak János városi rendőr, köztűzoltó a lábán sérült meg.

1912-ben 10 tüzesszer vonult ki a működőcsapat. Hogy egyik tüzesszer sem járult el tűzvésszé, részben a preventív intézkedéseknek s a gyors tűjelzésnek, meg a széna, szalma s takarmányemű elhelyezésének s tűztilvatának, továbbá 18 db veszkürtnek a város különböző részén történt elhelyezésének is köszönhető. Január 12-én Drávasárhelyen Blagovics Bálint földműves kárára kiütött tűznél, febr. 18-án Csáktornyai az Óvár melletti disznóólak égésénél jelentünk meg. Utóbbi esetben Verhár Mihály kürtös kezén sérült meg. Febr. 28-án éjjel a 10 km-nyire eső Felsőkirályfalva községben dűlt tűzveszél, július 2-án éjjel Csáktornyai, Günsberger Zsigmond kocsmáros mosásra váró szennyes-ruha tűznél, aug. 3-án Herzer Izidor helybeli rőfőskereskedő kirakat-tűznél jelentünk meg. Augusztus 14-én d. u. a Csáktornyai Gözmalom és Villamtelep kazánházában keletkezett igen veszedelmesnek ígérkező tetőtűzhez vonultunk ki. Ez alkalommal a gyors megjelenésért s sikeres működésért a telep részéről 20 K jutalomban részesültünk. Szept. 2-án Drávanagyfaluban özv. Kozjak Bálintné kárára kiütött istálló s pajtatűzhez, okt. 11-én éjjel Hódosi Vilmos helybeli vasúti szállodalajdonos gazdasági telepén épült lábaspajta-tűzhez riasztattunk s vonultunk

ki eredményes beavatkozással. Végül dec. 6-án — 5 C°-os hidegben ismét Drávanagyfaluban kiütött tűzhez vonultunk, mely tűz Babcs Ferenc, Fiuméba költözött háztulajdonos telkén takarmánnyal telt pajtagézből állott. Ezenkívül aug. 16-án vaktűzjárműben is volt részünk. Halász Alfréd szinigazgató előadásaira esteként 3—3 tűzoltó vezényeltetett ki örségül.

Iktattatott 104 ügydarab s valamennyi elintézt is nyert. A községi előjáróság megkeresésére s annak közbenjöttével ismét megejtettük Buzás, Battyán és Zrinyikülváros kölközségeinkben Zalavármegye alispánjának rendelkezete értelmében a tűzrendszeti szabályrendeletben előírt óvrendszabályok betartásának felügyeletét, kijelöltük házaként a széna, szalma s takarmánynak lerakási helyét, oktaltva a népet a preventív tűzrendszet követelményeinek betartására. Részint hivatalos felszólításra, részint magános feljelentésekre esetről-esetre tűzrendőri szemléket is tartottunk.

Egy előkocsival, kettős bakulással 6 egység számára, hozzákapcsolható kétkerekű targoncával, 105 m. nyomotömlővel az ülés alatt s 120 m. tömlővel a targoncán elátoított billenő-mozdonyfecskendő is hozattunk Köhler István budapesti fecskendő gyárostól 5 évi törlesztésre 2685 K értékben. E fecskendő beszerzés által a régi billenő-mozdonyfecskendők Battyánban leendő kihelezése nyert megoldást. A tűzoltó-leltár beszerzési értéke 12302 K-ban, beszerléke 7092 K-ban vételettel fel.

A működő csapat 1912. január 1-én 6 tiszt, 2 tüztes, az I. szakaszban 20, a II. szakaszban 14 tűzoltó s ezenkívül 14 rendfenntartóból, összesen 56 emberből állott. Évközben ellátottak: Ceizek István őrparancsnok (Amerikába), Herrstein Mihály és Kögl Ferenc. Meghall Turk Károly rendfenntartó. Katonaszághoz vonult be: Kelemen István. Évközben beléptek: Sefcsik Zsigmond keményseprő, Kerlezsa István, Kozjak János, Medved Ferenc, Babics István községi rendőrök és Cornea Jakab városi sjezgyő. Így a létszám 1913. jan. 1-én 44 működő és 13 rendfenntartóból áll, illetve csak állna, mert csak papíron áll.

A tényleges való más képet, igen elszomorító képet mutat, amennyiben a működőcsapatnak csak kis % a ambicionálja magának az önkéntes tűzoltói mivoltot. A gyakorlatokon 33—52% arányában vettek részt a működők. A figyelmeztetés, intés hiábavalónak bizonyult s ha alapszabályszerűleg jártunk volna el velük szemben, a jobb sorsra érdemes intézmény alapszabályszerűleg leeggett, megszünt volna. Keserű vizsgálatalásul csak az szolgálhat számunkra, hogy hasonló állapotok vannak hazánk legtöbb önkéntes tűzoltóegyleteinél. Önkéntes tűzoltói mivoltukat nem tudják a legelőbbsen megérteni s átérzeni olyképen, hogy azért önkéntes tűzoltók, mert önkéntesen óhajtják szolgálni a humánus célt s önkéntesen vetik alá magukat azon szolgálati s fegyelmi szabályoknak, melyeket megkíván a társadalmi rend, a szolgálati fegyelem s maga az egyenruha. Nem csoda, hogy ily állapotok mellett vész esetén a legtöbb helyen csak szánandó kapkodást, az ügytelenség netovábbját mutatják az önk tűzoltók a község előtt, mely a tűzoltókat ezek után állandó gúny és csipkelődés tárgyául választja.

Miután a működőcsapat egyrészt hanyagságánál és elégtelen létszámánál, másrészt a tagok hajlott koránál fogva a város összes tűzrendszeti kívánalmainak jól meg-

felelni képtelen, indítványozza gyakorló-mester, hogy a működők újabb tegyek le a tűzoltói fogadalmat s a fogadalmat 3-szor megszögök az alap-szabály értelmében töröl-lessenek s a létszám fiatal, új tagokkal erősíttessék meg, mert hiába van a sok szép és drága felszerelés, ha nincs, ki azokat vész esetén szakszerűen kezelni tudja.

A közgyűlés a jelentés tárgyilagos voltaért elismerését fejezte ki a gyakorló-mesterek s az egylet működőképességét és reorganizációjának érdekében az indítványt egyhangulag elfogadta s az ennek szellemében való szigorú eljárással a parancsnokságot megbizta.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXX-ik évfolyam H-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tiszt.lettél kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Athelyezett közjegyző.** Fárnek László dr. mátszakai kir. közjegyző az igazságügy-miniszter Vácra helyezte át.

— **Kinevezés.** Az igazságügy-miniszter Molnár István csáktornyai ügyvédi inokot a szarvasi járásbíróshoz bírósági végrehajtóvá nevezte ki.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Csáktornyai Jótékonyági Egyesület elnöksége hiátás köszönetet mond a Muraközi Takarékpénztár és a Csáktornyai vidéki Takarékpénztár igazgatóságának az egyesület részére folyósított 80. illetőleg 40 K adományért.

— **Allandó mózi.** A Heinrich Miksa-féle állandó mózi múlt vasárnap d. u. megnyílt. A megnyitási-előadás nagyszámú közönséget hozott össze a Rákóczi-u. 19 számú házba, ahol a mózi felállítva van. Voltaképpen kiváncsiságból jött össze a nagy közönség, de jól esik konstatalnunk, hogy előadás után mindenki a legjobb impressziókkal távozott a móziból. Elsősorban a terem volt, ami a nézőket meglepte. Izléses, hatalmas helyiség tarult a megleteuk szeméi elé. 300 ülő ember befogadására nagyvárosiasan berendezve. Négy sorozat székekkel, végül páholyokban kényelmes ülőhelyekkel. A villanyvilágítás is előnyösen hozzájárul a mózi előkelőségéhez. Szóval kényelem, tisztaság s csin együttesen emelik a mózit a közepes átlag fölé, mely már ebből a szempontból is pártolásra érdemes. Ami az előadást illeti, azt csak dicséret illeti. Egy-néhány világitási zavartól eltekintve, mely ilyenkor a kezdet kezdetén csak természetes, az előadásról a legnagyobb elismeréssel kell szólnunk. Vidéki helyen ritkán látni ily tökéletes előadást. Nagyvárosi válogatott gazdag műsorral kezdte meg működését az állandó mózi. Különösen szépek voltak a természet utáni képek, melyek az élő valóságot varázslattal szeméink elé. Dráma is (Az örök tanúság) került előadásra, amit humoros számokkal egészítettek ki. A képek tiszták, világosak, szemet nem bántók s diszkes. A szem nem fárad bele a nézésükbe; a borzasztó vibrálásnak semmi nyoma. Miután a helyárak is olcsók (30, 60, 80 fillér, 1 K és 120 K), azt hisszük, hogy az állandó mózinek Csáktornyai jövője van. Kellemes szórakoztató helye lesz a csáktornyai közönségnek, mely vasárnap d. u. is háromszor kereste fel az állandó mózit. Hétköznap is volt előadás.

— **Eljegyzés.** Tompek Károly eljegyezte Herrstein Anikát Nagykanizsáról.

— **Április 11.** Az 1848-iki törvények szentesítésének megünneplésére rendelt nemzeti ünnepnapot mult pénteken a hivatalos világ megünnepelte Csáktornyan is. A hivatalokon zászlók lengtek, a hivatalokban s iskolákban a munka szünetelt. A napot a templom is megünnepelte a 9 órakor rendezett istentisztelettel, melyen az iskolák tanulóifjúsága s az összes hivatalok képviselői megjelentek. A szent misén P. Róbert h. plébános pontifikált.

— **Közygyűlés.** A helybeli Társaskor f. é. ápr. 4-én rendes közgyűlést tartott, mely alkalommal a közgyűlés Zakát Henrik elnöki jelentését tudomásul vette. Valamint felmentvényt adott a számvizsgáló bizottság jelentésére Polyák Mátyás pénztárosnak, az 1912-ik évről beterjesztett zárszámadás alapján. A jövő évi költségvetéshez is hozzájárult a közgyűlés. Fejér Jenő titkár tisztségeről lemondván, a közgyűlés dr. Haksch Ferencet választotta meg titkárnak, egyben pedig Fejér Jenőnek, eddigi ebbeli buzgó ténykedéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A lapok albertlebe való adása után véget ért a közgyűlés.

— **Dizelnők.** A Csáktornyai Iparosok daloskőre vasárnap közgyűlésén dizelnőknek Zrinyi Károly tanítóképző-intézet igazgatóját, lapunk szerkesztőjét választotta meg.

— **A Csáktornyai Izs. Nőegylet** f. hó 7-én tartott választmányi ülésén a Schwarz Jakab rabbi-féle alapítvány 50 K-s kamatját jeles iskolai költségvetés alapján Pollák Erzi helybeli polg. isk. növendéknek adta.

— **Szineszet Csáktornyan.** A dunántúli szinikerület igazgatója, Halász Alfréd, Csáktornyára érkezett szintársulatával. Társulatát teljesen újonnan szervezte s így kiváló erőket vonult be Csáktornyára. Halász Alfréd, akit a csáktornyai színházlátogató közönség többszörös itteni szerepléséből előnyösen ismer, ma este kezd meg színiévadját nagyon változatos és kiváló műsorral a Zrinyi-szálló nagytermében. Bemutató előadásul színpadra kerül Molnár Ferenc 4 felvonásos híres vígjátéka, A Farkas, mely nemcsak Budapesten van állandóan műsoron, hanem a külföldi összes színpadain is nagy sikerrel adják. A folytatás is méltó lesz a kezdethez. A bemutatott program szerint előadásra kerül Éva operett, Lehár Ferenc fűlbemáshoz zenéjével; továbbá a Cigányprimás, Limonádé ezredes, Tengerész Kató stb. operettek, Farkas, Miniszterelnök, Faun, Cifra nyomorúság, Falu rossza stb. stb. kiváló régi és modern új darabok. A társulat kiváló tagjai Liszt Ferike (operett énekesnő), Serfőzy Ilonka (drámai szende), Halászné Juliska (társadalmi színésznő), Koltay Lola (anyaszínésznő); Halász Alfréd (jellemszínész), Várady A. (baritonista), Földessy Imre (tenorista), Mátyay Kálmán (komikus), Kiss Károly (hős és jellemszínész) stb.

— **Megnyílt hetivásár.** A járványosan fellépett sertésvész miatt hónapokon át elzárva tartott csáktornyai hetivásárt a mult héten megnyitották. Szerdán már rendszeresen felhajthattak disznókat. A hetipiac azonban élénknek nem volt élénk, mert a hetivásár megnyitásának kihirdetése oly későn történt, hogy arról csak Csáktornya közvetlen környéke szerzhette tudomást.

— **Felhívás.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmanak és jó magaviseletének jutalmazására száz, egyenkint százszáz koronás áll. jutalomdíjat rendszeresített. A jutalmazott munkások mindegyike a juta-

lomdíjon kívül a jutalmazás tényét és a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap. A soproni kereskedelmi és iparkamara felhívja a kamarakerület területén működő iparosokat, hogy legkésőbb ez év május 31-éig közöljék a kamarával amamunkásai névsorát, kiket a jutalmakra érdemeseknek tartanak. A jutalomra való igény előfeltételei a következők: magyar állampolgárság; tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás; legalább 15 évi megszokott munkakörülményű működés az ipari munkakörében; a rendes munkabér vagy munkakereset évi összege a bejelentés évében 2000 K-t meg nem haladhat. Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkabérről vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók. A beadvány bélyegmentes. Ugyancsak bélyegmentesen állíthatók ki a mellékletül szolgáló iratok is. Azonban ezekre az iratokra fel kell jelezni, hogy kizárólag erre a célra állítottak ki.

— **Községek vadászati jogának berbeadása.** A belügyminiszter, egyetértőleg a földművelésügyi miniszterrel, körendelettel intézett a törvényhatóságokhoz, melyben felhívja azokat, hogy a községi vadászterületek hasznosításának, a vadállomány gondozásának és a bérleti jog miként való gyakorlásának ellenőrzése ügyében szabályrendeletet alkossanak. Az alkotandó szabályrendeletek főbb irányelveit a miniszter a következőkben állapítja meg: Elsősorban a bérleti szerződésben meg kell állapítani azokat a feltételeket, melyeket a bérló a vadállomány kellő óvása, gondozása és fenntartása érdekében megtartani köteles. Ki kell kötni, hogy a bérló a vadászati jogot albertlebe csakis a község bekegyezésével adhatja, hogy úgynevezett élvezeti jegyeket üzletszerűen nem adhat ki. Ki kell kötni, hogy a bérló a szerződés aláírásakor egyévi bérösszegnek megfelelő óvadékot köteles letenni.

— **Sirius időjárása.** Április havában az időjárás Sirius időjárás szerint elég szép és kedvező lesz. A hónap első felében kevés esőzéseket várhatunk, míg a második felében esős, hűvös és szesz lesz az időjárás. Havazás és éjjeli fagy Sirius szerint ebben a hónapban nem lesz.

— **Uj szobrok a vármegyében.** Hirt adunk róla, hogy Deák-szobrot akarnak állítani Rajkon vagy Nagykanizsán. Úgy áll a dolog, hogy a legnagyobb valószínűség szerint Nagykanizsa kapja meg a szobrot. A szobor számára már keresik a helyet Nagykanizsán, a helyhez azután szabják a szobor nagyságát is. Minden jel arra vall, hogy mellékszobrot állítanak Nagykanizsán, melyet Kisfaludi Strobl Zsigmond szobrász készítenet díjtalanul. — A másik szobrot Légrádon készülnék felállítani. Itt lovas-szobrot akarnak állítani Zrinyi Miklósnak. Állítólag 4000 K már összegyűlt erre a célra. A zágrábi Jellasics-szobor pendantját tervezik Légrád piacára.

— **A pénzpiac javulása.** A pénzpiac helyzete néhány nap óta javulófelben van. A budapesti vezető pénzintézetekhez már mérsékelt mennyiségű külföldi pénzájzatok is érkeztek. A berlini piacon a magánkamatláb egy nyolcad százalékkal csökkent. Londonban pedig az ottani angol-bank nemskóra fél százalékkal leszállítja a kamatlábat.

— **Borvizsgálat.** A földművelésügyi m. kir. miniszter a budapesti borvizsgáló szakbizottság tagjává Zalavármegyéből Forster Elek gyakorlati és Hertelendy Ferenc főrendiházi tag, lesencetomaji nagybirtokos nevezte ki.

— **Távbeszélő.** Alsódomború távbeszélő központját l. hó 20-ával bevonták a bosznia-hercegovinai helyközi távbeszélő forgalomba.

— **Automobilverseny.** A m. kir. Automobil-Klub ez év májusában Budapest—Fiume—Tátralomnic közt automobilversenyt rendez. A versenyből Csáktornyan is látunk valamit; mert a pozsony—varasdi országút is belesvén a verseny medrébe, a versenyzők Csáktornyát is érinteni fogják, ami a legnagyobb valószínűség szerint május 27 vagy 28-án történi meg.

— **A kivándorlász újabb eltiltása.** A belügyminiszter újabb rendelettel küldött Zalavármegyéhez, melyben egy évre a védköteles férfiszemélyeket újra eltiltja a kivándorlástól. Tévedések elkerülése végett a miniszter megjegyzi, hogy a fegyveres erő kötelekébe tartozó egyének közé tartoznak a népfelkelők is, akik az évi január havában tőlük be tizenhetedik életévüket, amelyben kivándorolni akarnak. Aki ellenben szolgálati kötelezettség alatt nem áll s a hadsereg kötelekéből végleg elbocsátották, még ha népfelkelő-köteles is, kiadható részére az útlevel.

— **Udvary török táborban.** Udvary Ferenc, volt országgyűlési képviselő, aki többrendbeli csalásért megszökött, de Törökországban elfogatott s az igazságszolgáltatásnak való kiadatás céljából már útnak is indítottat haza-felé, amikor a csáktornyai kir. járásbírósg lett volna az első hely, ahol hazai földön megpihenhetett volna: mint értesülünk, muzulmán hitre tért át s így mint igazhitű mohamedán, a külföldi igazságszolgáltatás sujtó kezét elkerülte. Udvary Ferenc, hogy Törökországnak a szivességet megköszönje, mint Udver bég a török táborban szolgál, mint egyszerű közlegény s nagy vitézséggel keresi az ellenség golyóját, mely a földi zaklatásoktól megszabadítsa.

— **Erdei tűz.** Felsőmihályfalva határában, az ottani közbirtokosság tulajdonát képező 36 katasztrális hold területű erdőben febr. 24-én tűz támadt, melynek következtében 1 hold területen úgy a száraz fű, mint a facsometék 200 K értékben elétek. A megindult nyomozás kiderítette, hogy aznap Malakóczi István és Bálint Gusztáv felsőkirályfalvai suhancok tartózkodtak az erdőben, akik tényleg okozói is voltak a tűznek. A csáktornyai kir. járásbírósg előtt l. hó 10-én megtartott tárgyalás alkalmával kitűnt, hogy a tűz tulajdonképeni előidézője a 19 éves Malakóczi István volt, aki a tűzet egy eldobott cigarettával támasztotta. Ezért a járásbírósg öt 6 napi fogházra és 20 K pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős. Bálint Gusztáv felmentetett.

— **Vásártartási engedély.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Muraszerdahely községben az 1913. évi május hó 1-re és az október hó 26-ra, továbbá Drávaegyház községben az augusztus 10-re eső országos vásárokat ez évben kivételesen május hó 2-án, október 27-én, illetve augusztus hó 11-én tartassanak meg.

— **Megszabadul a férjzerzés gondjától,** az a boldog leány, aki a Képes Hét lencsepályázatának kelengye-díját megnyeri. Ennek a csodájára járnak most Budapesten a Bécsi-utca, ahol a Kunz József és Társa áruházának legnagyobb kirakatában ékeskedik ez a gyönyörű ajándék.

Szerkesztői üzenetek.

— A megértés — nem közölhető. — Hevenyészvo megirt közlemények nem araválóok, hogy lapunkban azokat megjelentessük. — P. B. Mohács. Örvendünk, hogy szülővárosa ügyei iránt érdeklődik s üdvözöljük lapunk előfizetőinek sorában. Intézkedünk, hogy lapunkat címére megindítsuk.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljate.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna čena je:

Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Saradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdajeelj i vlastnik:
STRAUSZ SANDOR.

Obranbena sila, tojest soldačija. (Novi zakon.)

Leto 1912. juliša 5-ga je od Njegovoga Veličanstva kralja potvrđen novi vojnički zakon. Ar ov novi zakon zanima svakoga, koj odrasloga sina ima, na kratkoma vu sledećem hoćem predstaviti one paragrafe, koji naše poštuwane čitatelje osobito zanimaju.

Obranbena sila sastoji iz zajedničke vojske i iz domobranske (honvédske) vojske. Izvan toga je i pučki ustanak (népfelkelés), kam oni spadaju, koji su obslužili svoja leta pri zajedničkom i honvédskom vojničtvu.

Vojnička služba traje:

1.) Pri zajedničkoj vojski dvé letah i deset lét pri pričuvničtvu (rezervištvu);

2.) Oni, koji su pri konjaničtvu, ili pri jahačkom kanonerstvu, moraju tri letah služiti i sedem lét kakti rezervište.

3.) Za one, koji su doknadnici (póttartalékos, stalni rezervište) vojnička služba traje dvanajst letah.

4.) Mornari (marineri) moraju četiri let služiti na morju i osem letah, kakti rezervište.

Oni zajednički vojnici, koji služuju svoja zadnja leta, moraju se med honvédstvo premestiti.

5.) Pri honvédstvu takaj 2 létah dugo traje služba pod oružjem, a 10 lét vu rezervištvu; honvédski konjaniki i kanoneri moraju takaj tri letah pod oružjem i sedem lét kakti rezervišti služiti; koji pak pod stalno rezervištvu (póttartaléku) spadaju, za njih ova podvezanost 12 let dugo traje.

Kamenar.

Iz slom. drobt. prevel M. Kutnjak zvonar.

(Dalje.)

Kad bi ovak ležeći došiel opet malo ksebi, podignul se težko i pomalo stupajući povlekul se u onde na blizu stojeću crkvu Majke Božje. Tu se nekaj od pobožnosti nekaj iz slabosti zrušil pred oltarom, moleći se: »Da milostivni Bog na prošnju i zagovor bl. D. Marie. Zločestomu kamenaru kojega je bogatstvo lak pokvarilo, njemu tak potrebno prvešo siromaštvu nazad podeli. A njega na bedasto učinjeno vez skojum je svoju dušu, za dušu kamenarevu zavezal, milostivno razveže.«

Med tem toga kad ovako moli, ga slabost i dremanje posiliju i on zaspi. U spanju pako prikaza se mu Kristuš i Maria a Kristuš mu ovako reče:

»Jeli ti nisem govoril, da bogatstvo kamenaru nebude na Zveličenje. Ti si pa hotel mudreši biti od mene, zato si pak danas primio plaću za svoju nepristojnu molduvanje.«

»Učinjene zaveze te odvežem. Nu nikad više se mi ne podufaj komu tomu bogatstva

Pod vizitu mora stati svaki dečak, koj je dvadeset i jedno leto dopunil i traje do dopunjenja dvadeset i tretjeg leta. Oni, koji su se vu onim istom letu narodili, spadaju vu jeden dobní razred, zbog toga su tri dobní razredi.

Oni, koji nisu pri asentaciji svoju dužnost izvršili, tojest nisu se onda podvrgli vizitaciji, gda bi morali, pa bi se to zoznalo, dok neizvršuju 36-to leto, moraju se silom pred stelingu postaviti. Oni, koji su se hotomice potegnuli izpod asentacije, budu kaštigovani do jedno leto dugo trajućem reštom i do 4000 korun peneznom globom. Koj na sebi kakvu telovnu talingu napravi, da bi se oslobodil od soldačije, takov more se kaštigovati do tri lét trajućem reštom i do 4000 korun peneznom globom.

Komišija novačenja ima pravo, da one regrute, koji po herbiji tohoke zemlje imaju i sami obdelavaju, da je dohodek gospodarstva dosta za obdržavanje iz pet članov postojeće familije, med stalne rezervište (póttartalékos) deneju, ali ov dohodek nesme četiriput vekši biti, koliko je dosta za izdržanje jedne od pet članov sastojeće familije.

Nadalje, komišija ima juš, da one regrute med stalne rezervište dene, koji su otcu, koj neima iz česa živeti, ili materi vdovici jedini sini, ili jedini zeti; ali pak jedini vnuki po smrti oca ili vdovice babice, ako ovi neimaju takvoga sina, koj bi za hižu kruha mogel priskrbeti. Nazadnje jedini brat, koj po smrti oca za svoje brate i sestre mora skrbiti, more se takaj med stalne rezervište deli. Jedini zeti pri gospodarstvu,

ako nebi sinov ili vnukov bilo, ono isto pravo imaju, kak jedini sini i vnuki.

Pred assentiranjem poleg novog zakona, više se nebudu numeruší vlekli za one, koji su dužni na vizitu iti, nego se svaki sam mora javiti pri občini.

Regruti moraju 1 ga oktobra vu službu stati. One, koji su betežni, vojničtvu slobodno predi nutri potegne i to vu špital, da se do 1-ga oktobra izvrtačiju. Novi zakon je to osobito zbog one regrute izrekel, koji vu očnim bolju (trachom) trpiju.

Vojničtvu do sada nije imalo kazneno pravo, i zato, koga su zbog kakvu krivnju, ili kakov zločin tužili, njega su odsudili bez toga, da bi se braniti mogel i da bi si fiskališu mogel vzeti, koj bi ga branil. Obtuzenik on sud, kojega su vojnički sudci izrekli, niti nije mogel apelirati, nego ako je sud potvrdilo vojničko višeše zapovedničtvu, odmah je sledila izrečena kaštiga.

Novi vojnički zakon je svemu tomu konec napravil. Poleg novoga zakona se mora iztraga voditi proti obtuzeniku, razprava je javna i obtuzenika slobodno i fiskališ brani. Ako obtuzenik nije zadovoljen s izrečenim sudom, more k najvišešemu vojničkomu sudu apelirati.

Margitai József.

Balkanski boj.

Med bulgarci i med turčinom je za vezda sve tiho, samu mala Črnagora se sad sduvle i posta zavdavla čeli Europi. Kak smu to već minući tjeden pisali, Montenegro

obladali, izmaknul bi iz bitke i nekoji vodje znijim na svoje domove hoteć se skriti. Pa kaj je koristilo? kad su još one noći ovajeni i polovljeni bili. Sam Bazilli imal je još jednoga prijatelja koj kada je saznal kaj se dogadja, dobežal je k Bazilliju na dom naznanit mu, da su već sve spolovili a sad i po njega idu. I da mu za život ide ako se još Časak doma zaustavlja.

Sav prestrašen u postelji već kak je bil skoči gori, i jer straža već po dolnjih sobah ruži, nije bilo vremena bežati dolí, poteče kaj more na brzo gore na Najhižje. Predero krov i splazi na njega a po krovu sve dalje na drugi tretji i tako dalje, sreća mu poslužila da je bila noć tmična i ga nitko vidil ne.

Kad kada moral bi se iz višišega niže spuščati, pa iz nizekoga više zaganjati čudo je bilo da si rukah nogah i vrata polomil nije. Kad bi ovak stotinu nevarščin iz kojih je nevređnoga božja ruka otela, dolezel zadnjić na konec ulice. Skoči iz zadnjeg krova na tle, i beži dalje od tvrdne noći sprovađjan da su mu pete na putu. Kuliki razloček? Nekad do petaj se bogat trgovac Bazilli u Konštantinopolj. Sad pak Ubog

prositi. Da pa ti Eulogijevo zločesti život nebude nadalje na brigu i skrb. Dajem ti znati da bude on postal nazad Ubogi kamenar kakov je predi bil.«

Nato se Daniel prebudi, i slum sanjom nekako poživljen okreplen i obatriven se u svoju tihu pustinju nazad povrne.

Svetovna sreća je naglo bežeća, ili kolo sreće naglo se okreće! govori prirečje. Ovak se takaj našem Bazilliju preokrenula sreća i tla pod nogami mu izpodnesla. Stari Car Justin je umrl a njegov sin Justinijan zavladal za njim, koji pa je bil negde na Francuzkom odgojivan i zdržaval se onde. Vrativši se sad na izhodni kraj, hotel je imati sve po zapadnih običajih i navadah.

Stoga bi sve dosadašnje službenike odstavil iz službah i zamenjal svojemi prijateljima zapadnjemi. Ov čin mladog cara tako je razsrdil stare službenike da su se zapri-segnuli fantiti se nad njim. Med temi puntari bil je dakako i Bazilli kakti najvišji vodja. Dogovorili se i neku večer sa svojemi slugami Udri na carski dvor. Pa carski soldati tako hrabro se borili da su puntare za nekaj čas preladali i dva izmed njih žive dobili. Bazilli kad je videl da budu carski

je zapoved dobila od evropskih vladarova, da najedenput naj mir da Skutari gradu. Montenegro za vezda neče Europu poslušnuti i poleg toga su vladari presiljeji bili, da svoju jakost skazeju, strahovitne ladje poslata pred Montenegro i toga maloga orsaga od morja tak zaprti, da nikakvi živiš od ove strani nemore dobiti.

Englezki i francuzki kormani su zapoved dali svojim admiralom, da naj zapreju puta od Antivari, tizam do Drine Vu ovu liniju spadne Dulcigno i San Giovanni di Medua morsk postajališca. Još su zavezda odprto ostavili Durazzo postajališce, ali za par danov, kad više ladjih dojde skup i ovu budu zaprli Pred Saloniki su sedemnajst grčkih ladjih napunili srbskimi soldati, da vu Črnogoru ideju na pomoć, ali ove ladje su već ni pustili da vu Montenegro ideju i tak su soldaćiju opet morali vun sklaski iz ladjih. Srbi još imaju vu Skutari i po čeli Albaniji svoje šerege, koje takodjer budu morali odonut vun spraviti.

Rus po jednim kraju podpira srbe i črnogorce, po drugi strani pak niti on neče čez čelo Europe iti i ravno zato zapoved je poslata vu Cetlinje, da se naj skim predi naravnaju znami i naj posluhneju Europu. Kak se stoga vidi, srbi i črnogorci su sgbubili svojega najbolšega prijatelja. Vu Taljanskim takodjer su jako srditi na malo Montenegro i zahtevaju od kormana, da skim predi naj oštro i strogo se postavi gori vu Montenegro, da budu vidli črnogorci, da niti odonut se nemoreju milošči nadjati.

Takodjer s Taljanskoga je došel glas, da Montenegro vu zadnji minuti si bude premislila i posluhne zapoved proti koji itak nikaj nemore. Zadoje dane se vu Beču tak glasilo, da nebudu se duže igrali, neg odmah pošleju vojsku nutri vu Črnogoru, ako do termina, kojega su ostavili, nebudu volju i zapoved nam spunila. Itak jeden tak mali orsag nije vrđen, da se tak dugo s njim igraju.

Nikita pred jednim diplomatušom ovak je govoril vu Cetlinje, da Skutari bude bujdući glavni varaš vu Črnogori i prosil je ovoga istoga diplomata, naj ostane još jeden čas vu Montenegri, jerbo komedija stopram vezda se bude počela.

kamenar Eulogi samo u rubači i spodnjih hlačica na smrt odsudjen iz njega beži. Tko visoko poletava nizko sedne. Bogatstvo i prevzetnost iz pekla je doma, človeku nebesa obeća a vu pekel ga zapelja ako mu Bog siromaštva potrebnoga osloboditelja nazad ne pošle kak to ran našemu Baziliju.

Pak kaj hoće sad početi, kam se navrnuti? U Konstantinopolj? Bog sačuvaj više. Premoženje njegovu i svu bogatstvu zapadnulo je orsačkomu dugu a on sam smrti na galige.

U Tebajdu rodjenu selu? Niti tam ne, bila bi ga sramota Petljariiti opet se sramoval dela pa odvadi. No sila kola tere, i sila ga je takaj nazad dela naučila. Zato si za prve groše koje u ime Božje dobi, bat željezni i gletvu kupi, opet se kamenarstva poprime i u polu svoga obrazu jede kruh. Providnost Božja pa ga je takaj poprijemala onak tvrđno kak medvedar medveda kad ga plesali vuči. O kako bi sad kod suhog zobenoga kruheka zdihaval i zmišlaval se onih maslnih i tušlih jestvinah u Konstantinopolju. A kaj još kad se domislil na sve one svoje zmožnosti, slasti, časti i oblasti?

Na ovu pitanje, da zakaj oće čelo Europu sbuniti, Nikita je tak odgovoril:

— Ja samu svojega jusa zahtevam. Kaj se ja brigam s Europom, kad svojega siromaškoga puka vidim? Boj je do vezda nas četerdeset milijun frankov kostal sgbubili smu preš deset jezer ljudstva. Pak zakaj bi sad pustili, da si pečenoga kovanja drugi dene vu žep, kad smu ga mi s ognja vun sdrbali. Skutari je nam življenje, ako Skutari ni dobimu, bolje da svi pomerjemu.

Minuće dane su dalje bombarderali Skutari. Branitelji Skutarija još vu rukah deržiju Tarabosa za kojega su već strahovitno krvne bitke bile. Zadnjiput tri bataljone, jeden je iz Cetlinje, dva pak su iz Virovazara bili, tak su je umištili, da je jeden človek ni živ ostal. Pri Brdici su takodjer sbubili srbe. Srbi i črnogorci su sgbubili vu ovibitki, na Taraboso dvječezerosedemsto, pri Brdici devetsto i pri Bardanjolo jezeropetsto mrtvih. Montenegrovci su već tak segurni bili, da budu Skutari zadobili, da je Nikita kralj već vu varaš imenuval zapovednika i više silneš činovnikov. Na urede su već dali svakojačke table napraviti po njihovim jeziku. Kralj je većkim officiom hrže i drugo imanje obečal vu Skutari varašu, ali kak se vidi to želju si bršač nebudu mogel spuniti.

Sasnov ruski od svunešnjih poslov minister već je vu sednici višeput s govoril, da Montenegro naj ni misli, da dobi Skutari. Montenegro mora posluhnuti Europu i onda oni vre budu gledali, da orsag drugdi dobi mesto toga imanja i takodjer veliko podporu vu penezi.

Med bulgarci i med srbi ruski car bude sudec i on je bude razdelil, kaj ima šteri zadobiti od Turskoga orsaga. Vu ovim sudu moraju podložni biti obedva orsagi, ako očeju da njim mir bude.

Aprila devetoga opet su silno šturmu napravili proti Skutari, ali opet su morali pobeći i strahovitno vno go ljudstva su sgbubili. Kad su tretjiput komenderali šturmu, soldati su više ni šteri posluhnuti. Sad je Plamenac ezredeš naprē stal i zakričal je: — Dobrovoljci, za menom!

Na ove reči sedemsto dobrovoljcov je skočilo k ezredešu i tak silno su se na valili na Taraboš, da su ga skorom zadobili,

Med tem toga pa Bog opet Danielu naznani gde sad Eulogi zadržavije se. Daniel ga potraži. Nadje ga u nekoji gori gde u razdrapanje canjke koje mu je nek drvar poklonil oblečen kamenje teše. Smijuć mu se reče: »O Eulogi! kakova te nadjem! Nedavno bil si u Konstantinopolju od svih čašćen i preštivan sada pak ovde u te canjke oblečen kamenje drobiš. Gdo te je negde tako brzu prearedil?«

A Eulogi kad ga zagledne hiti od sramoći na zemlju i ne ufa se niti pogledati gore.

Daniel govori dalje: »Sada mi se ne treba bojati tvojih slugah da me opet izprebijejo na mrtvo ime! Kaj rečeš nato Eulogi?«

Kaj bi ti rekel na sve ovo. Kad nisem vrđen da me pohodiš još manje da koju reč na mene govoriš. Grešil sem proti Bogu i proti tebi i vendar podufal bi se dobroga Boga milošće, tebe pa odprošćenja prositi.

»Hvala i dika budi g. Bogu.« uzdahne Daniel! »Hude rane koje sam od tvojih slugetov primio, nisu bile badava, kajti sem se prvo: Pregrešil sam išel bedak bogatstva ti prosit. I drugo: jer sam za one rane bil pomilovan od Boga i uslišan da ti je Bog nazad siromaštvo dal.«

ali zadužo minuto, takvoga ognja su turčini pustili nanje, da su skorom svi mrtvi tam ostali. Plamenac ezredeš pet kugljih je dobit, dvē vu glavo, tri pak vu prsa, odmah je vumral. S med sedemsto samu petdeset su živi ostali.

Takodjer i bulgarci su žuhkoga dana imali pred Cataldžom, jerbo strahovite krvi su tam sgbubili i to cvēta Sofije. Od kraj bitke su bulgarci dva čele regimente sgbubili. Sad da prelo zadělaju čistam mlade dečke su hitro s vezbali i vu ogenj poslali. Turčini su nekak to zazvedili i hitro su se navalili na decu i tak su je potukli, da skorom niti jeden ni živ ostal. To je bil cvēt Sofije, jerbo skorom vu celim varašu nēga familije, koja se nebi tuguvala za dēte.

Pred Antivari stojeće ladje Burney englezki admiral vodi i minući četrtak je pozval sve zapovednike na King Edward VII. zvano ladjo. Tam su se dospomenuli, kak budu nadalje se zaderžavali proti Montenegro. Nyegovan Austrie-Magyarske admiral zahteval je, da odmah šerege deneju doli iz ladjih i snjimi okuperaju nekoje varše, koji su kre morja. Burney je za vezda još ni to dopustil. Našemu admiralu je samu preiski bil na pomoć. Francuzki, Taljanski su proti bili. Još jedenput budu glasa dali Nikiti, da odmah se naj pobere od Skutarija. Ako niti sad nebudu posluhnuti, Austria-Magyarska sama bude vu Montenegro vdrila, ako ji makar drugi nebudu na pomoć.

Opet čuje se takov glas iz Cetlinje, da Nikita odpusti Skutari, ako mu dvajsti milijun frankov platiju. Budemu već vidli, ali bude to dobit.

Srbiju su opomenuli, ako svoje ljudi odmah od Skutarija vkraj ni zeme, Austria-Magyarska najedenput vdere vu Sandžak. Od toga su se vu Belgradu prestrašili i korman je odredil, da soldaćiju dimo pozove.

Nikita po svojim zeto Nikolajevič Mikloš nadhercemog je na glas dal ruskomu caru, da bude podložen i posluhnut bude evropsanske vladare.

Vu Sofiji puk već jako silno prosi kormana, da naj jedenput dokončaju boja, da si ljudstvo more polje obdelavati. Ako još jeden mesec nebudu istinski mir, ovu leto vu Bulgariji i na celim Balkano na jesen i

Kad Eulogi spozna, da Daniel neima srda na njega, značne mu se opet priporučati neka moli za njega. Ne da bi se mu prvašnje bogatstvo povrnulo, nego u tuliko da se mu Bog smiluje da od glada ne pogine.

Smijuć mu se govori Daniel: »Deček koj segne jenpot u goreću svetiljku potlam ne nosi više ruke onamo jer već znađe da se je onde opekeli. Vender nisi još dosta izmudren da kaj takova prosiš ti, koji si me jenpot ukamil, nebudes me više, kajti sam nju iztaknul, da moja glava još danas čuli.«

»Poljubi sa zahvaljnošću ruku božju i zasluženu šibu, koja te zastignula još dok je vreme!« Još jedenpot ogledne se po njem i vidi kako mu iz očih debele padaju suze. Po davajuć mu ruku reče: »Zbogom Eulogi! Ako Bog da se vnebesah vidimo!« Ovak se Daniel izpričal od njega. I Eulogi ga potlam na zemlji ne videl več.

Eulogi pa nam jasno kaže, kako istinito je, kaj gospodin Bog govori u sv. pismu: »Jaj vam bogatašem!« I opet: »Blazeni siromaški duhom jer je njihovu Kraljestvo Nebesko.«

na zimu ljudi od glada budu pomirali. Muži su ni doma, ženske pak makar su vučne poljskomu deli, same nemoreju sve napraviti.

Jako se derži taj glas, da Nikita itak bude pustil Skutari grada i onda vu penezi dobi plaćeno dvajst milljun frankov. Najbolje ga je nato Taljanski kralj nagovoril koj mu je zet. Drugoć pak je itak previdel, da nemore se dalje sduvati i čeli Europi suprotiviti.

S Konstantinopolja pišeju, da Essad baša zapovednik Skutarija zapoved je dobil, da mora grada prek datu europanskim vladarom, koji svoju soldačiju budu nater poslati. Na ov način Montenegro svun penez još jedan falat zemlje dobi vu Novibazaru, koj falat zemlje Srbija bude morala odpuštiti.

Daklem opet smu čistam blizu bili boja, ali po diplomatskim putu opet su se ovi črni oblaki razkadel. Rus, Srbija i Montenegro vu zadnji vuri su previdli, da ako Englezki orsag znami derži, da onda protinam i proti preizu nikaj nemoreju. Hvala Bogu, da se je to tak pripetilo i da su naše dečke ni nemilosrdno na krvni štoprok poslali. Vnoga i vnoga mati si sad slobodno leži sdihavije.

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuване predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Kralj.** S Beča pišeju, da naš kralj je vu izverstnim sdravju i ovu protuletje minući tork se je pervič peljal vu vu odprti kućiji. Pohodil je Zita nadhercegovicu vu hetzendorfi kaštelju, pol vure se je mudil tam i zatem se je nazat odpeljal vu schönbrunnski kaštelj.

— **Aprilska šalja.** Aprila prvoga svi sabadski fiskaliuši su pozivnicu dobili, da neg idu na Blesar pustu, jerbo Kovač Pal bogati gazda je na smrt betežen i testamenta oče napraviti. Svaki fiskaliuši je odmah kućiju pogodil i svojim pisarom s veseljom se peljal na pustu, gde je doher zasluž čutil. Tu su stopram zazvedili, da nešti je za prvi april bedake napravil s njih. Jedno dvajsti osem fiskaliušov se tam zišlo i gledal jeden na drugoga, kak tele na nova vrata. Tam su njim na glas dali, da stakovim imenom na čeli pusti neša človeka. Stanovniki, kad su vidli, da se fiskaliušov čeli dan nebudu rešili, ni jedno veliko tablu su napisali, da Kovač Pal je već vumral i da već s njim ništi nemore imati nikakov posel i to tablu su naserdin puta nastavili tak, da je svaki već sdalka videl, da je zakesnil. Razmi se, da fiskaliuši strogo išteju što je to norčiju s njimi složil.

— **Skončeni rezervist.** Minući tje-den su vu troppani Rudolf kasarni skončeli Bagač Janoš rezervist kaprola, koj je pred nekoji dani Schramek Rudolf oberleitnanta na smrt strelil.

— **Poleg kokoših.** Gulaci Peter čanadapatskoga gazde nekoju kokoš vkrali. Da tolvaje splašil, kupil si je revolvera. Kad je s kupenim revolverom dimu došel, počel ga je ženi kazati. Sim, tam ga je obračal tak dugo, doklam se revolver s nenada sprozil i kuglja tak nesrečno se zapilila vu žensko, da je odmah vumrala.

— **Veliki manöver.** Letos Česki orsag bude tak srećen, da dobi velikoga manöveru po leti. 8, 9, 1, 2 i 14. vojni sbori se budu borili jeden proti drugomu. Prvi zapovednik sam Ferenc-Ferdinand bude komu

pomoćnik bude baron Hötzendorfi Conrad generalskoga stožera glava.

— **Dragonerski kaprol.** Brandeisu je Janda Vencel spoznal se s Richter Hele-nom, koja je pri jednim stacunarom služila. Kad je stacunar zazvedil, da k puci po noći jeden soldat hodi, odmah njoj je odpovedal i pretiral. Puca je vu kasarne išla i tam se kaprolu pretužila. Janda je taki vu stacun išel i s jednim kuhinjskim nožom tak spikal stacunara, da je taki tam na mesti vumral. Janda je zatem nazat otišel vu kasarne i sam se je prijavil.

— **Smrt aviatikuša.** Perlovski oberleitnant vu Krakko v nedelju popoldan na jednim aeroplano vu zrak se sdigel i s velike visine je doli opal. Ves se je sdrobil i taki vumral. Vu zepo su lista našli vu kojim je pisal, da se sam bude skončal.

— **Soldačka straža ga je stretila.** Vu Gracu 2 broja landwehr regimenta patrola je vnoći spazila, da okolo magazina jeden človek hodi. Kad je patrola višeput zakričala nad človekom i on nise štel oglasil čistam s bliza su nanjega stretili i človek od četiri kugljih trofeni mrtev je opal doli. Feit Antal pedesetčetiri let vrtlar je bil to. Tak misliju da vrtlar je gluhi bil i nije čul da su kričali nad njim. Soldati se stem braniju, da su zapoved dobili nikoga ni blizu magazina pustiti i za Feita su mislili, da bombu ima vu torbi koju je nasebi imal. Jednoga težaka, koj je nazočen bil tomu, zaprli su ga.

— **Bregi na morju.** Vu London je iskreni telegram došel, da na morju vu onim mestu gde je lani »Titanic« ladjia se vtopila, opet velike ledvene brege vidjavaju i zato daju to naglas, da ladje budu bolje pazile, kak je nesrečna »Titanic«.

— **Potres vu Ažiji.** Iz Hage telegrafiraju, da marcuisa 14-ga vu Siao Sangitalandu veliki potres je bil, koj je opet velikoga kvara zrokuval. Samu vu jednim mestu je stosedemnaist ljudstva poginulo. Vnogo hiž se je sporušilo i još niti denes nije znati, kuliko ljudstva se je potuklo.

— **Nova plēbanija.** Iz Muraserdahelja su poglavari vu Budapešt hodili, da prosiju kultusministra, naj na orsački strošek odredi vu Muraserdahelju novu plēbaniju. Poglavaru su vu ministeriumu obečali, da budu pregledali stvar i ako bude moći, želju njim budu svršili.

— **Nesreća.** V nedelju na večer vu Čaktornja varašu poleg preparandije skorem se smrtna nesreća pripetila. Na večer ob 10 vuri Beak Istvan čaktornjai fiaker s jednim putnikom prek željeznice se stel prepelati i kad je na željezniput dotiral, tresnul se je vu lokomotiv, koj je ravno onda iz Kišsabadke proti Csaktornja išel. Lokomotiv jednoga konja na falacke je razčehal, kućija se na falate sdrobila ali nasreću niti fijakerošu niti pak putniku s vun straha nije se nikaj pripetilo. Drugi konj od straha stranje je strgal i odbežal tak, da su ga samu za par vur mogli nazat prijeti. Nesreći je Sabo Jožef vahtar bil zrok, koj nije doli pustil rampe. Istrogu su podigli i direkcija je Bičaku kvara (1900 K) splatila.

— **Porēzna baba pod istrogu.** Nagjkanizainski kraljevski fiškusi pod istrogu je del Pergler Julia dravaegjhazi porēznobabicu. Pergler Julia vu Perlak su zvali k Stolcer Jozefi, koja je ravno dvanajsto dēte štela poroditi. Ženska nije mogla dēte na svet donesti i doktora bi bili morali k bežežnici pozvati, ali Pergler Julia sama je štela na pomoć biti i vu ovim poslu nekaj

takvoga je napravila, da je ženska drugi dan vumrala. Mrtvo telo su gori parali i tak su znašli doktori, da smrli je porēznobaba bila zrok i zato su ju pod istrogu deli.

— **Ogjeni bregi.** Vu Europi su tri takvi bregi koji ognja hičeju, to je Etna, Vezuv i Štomboli si tri vu Taljanskim orsagu. Do vezda još nisu niti jedanput spazili, da bi si tri bregi vu jednim vremenom ognja hitali. Minuču srēdo su najedenput svi tri bregi počeli strahovitnoga ognja vun metati.

— **Strahovitna nesreća.** V tork v jutro poleg Ogulina med Generalski stol i Tounj kolodvori strahovitno su se tresnuli dva vlaki. Iz Budapešta vu Fiumu je vozil. 1004. brojni brzovlak i ob 7 vuri bi moral bil vu Fiumu dojt ali na putu tresnul se je s jednim drugim cugom, koj je iz Zagreba išel. Na brzovlako je puno putnikov bilo. Obedva lokomotivi su se sdrobili i sve kućije. Obedva mašonisti i hacari, takodjer i kalauzi su odmah vumrali. Sve skupa je osem mrtvih i dvanajst rajenikov, koje su vu ogulinski špital odpeljali. Željeznica se je tak pokvarila, da više danov nebudu mogli cugi hoditi. Nesreća se je tak pripetila, da su Zagreba pred vremenom pustili cuga i to su ni vahtarom mogli naznanje dati, jerbo zvoni na vahtarskaj hižaj su pokvarjeni bili. Jednoga činovnika su zaprli.

— **Nesreća na vodi.** Vu Bernburgo na Saale zvanog rički prehitil se jeden čun, vu kojem je jeden soldat sedel i pet dece, tri puce i dva 12—14 let stari dečeci. Soldat se je jedenaš sam vozil po vodi i samu potlam je zel k sebi decu. Nesreća brčsas se je tak pripetila, da vu čuno su mesto si šteli premeniti i med tem toga se je čun svagnul i svi vu vodu opali. Svi su se potopili i isti soldat koj je decu stel obraniti.

— **Susedica.** Poleg Šekešfehervara vu Hercegalva obćini Pintēr Andrašova žena srebe je susedovu hižu vužgala. Vu velikim vuhru ogenj se je hitro razširil i skorem čela obćina je pogorēla. Stanovniki su nemilosrdno žensko vu ogenj šteli hititi i zandari su ju komaj obranili. Odtirali su ju vu rešt.

— **Tretja žena.** Više let je zločesto živei vumro tovarošicom Červid Jožef ermbaljfalvinski soštar. Soštar je negda bogat človek bil, ali čeloga imētko je zapil. Brutalno je barataval ženom, koja se nazadnje navoljila vnogo zla i tak se je razsrdila, da je s jednim kuhinjskim nožom tak muža vu srce vpičila, da je odmah vumral. Kak s Debrecena pišeju, to je već tretja žena bila soštaru, prve dvē poleg velikoga zla same su se skončale, sad je tretja drugač napravila pak je rajši njega neg sebe. Ženu su zaprli.

— **Mati i sin.** Vu Budapešti se taj nesramni dogodjaj pripetil. Jedna mati svojim dvajstičetiri leto star sinom tak je živela, kak muž i žena. Ženska je ožezena bila i kad je to sramotu muž zazvedil odmah se je vkraj odselil i ženo ostavil. Mati je valuvala, da već dvē leti tak živiju i da sad nebi bila zanosila, brčsas još se nebi bilo to vun zišlo. Susedi su prijavili policajom koji su je odmah vlovili i vu rešt zaprli. Kad su i muža citovali, povedal je, da on je znal za ovu bludno življenje i zato je je taki ostavil, kad je to spazil. Nevoljne i grēšne duše nebudu se jeden čas rešta rešile, jerbo prinas to zakon strogo kaštiga.

Az emberi kéz mint sérvkötő

SENSATIÓS TALÁLTMÁNY!

Kérjen ingyen prospectust!

Zárt borítékban portómentesen küldi

POBITZER SÉRVAMPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. Félémelet.

1195/ik. 1913.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Alsómuraközi Takarékpénztár R. T. végrehajtónak Jaisovecz Mátyás drávaszilasi lakos elleni végrehajtási ügyében 429 kor. lőke, ennek 1912. évi május 6-ik napjától járó 6% kamata 1/2% váltódíj 78 kor. 95 f., eddigi 22 kor. 30 f. árverés kérésű költség behajtása végett a perlaki kir. járásbíróság, a nagykanizsai kir. törvényszék területén fekvő a drávaszilasi 22 sztkvben felvett 222 hrsz. ingatlanoknak B 10 és 11. sorsz. alatti fele 84 kor., az u. o. 29 sztkvben felvett 48 hrsz. ingatlanok B 11. sorsz. alatti 1/2 része 78 kor., az u. o. 44 sztkvben felvett 223 hrsz. ingatlanok B 11. és 12. sorsz. alatti felére 110 kor., az u. o. 174 sztkvben felvett 127/b hrsz. ingatlan 87 kor., az u. o. 175 sztkvben felvett 138/b hrsz. ingatlan 48 kor., az u. o. 227 sztkvben felvett 34 hrsz. ingatlan 545 kor., összesen 952 kor. kikiáltási árban, mint becsárban az

1913. évi május hó 26-ik napján d. e. 9 órakor

Drávaszilasi községhezánál dr. Kemény Fülöp ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Megjegyzni a tkvi hatóság, hogy a drávaszilasi 44 sztkvben C 21. és 22. sorsz. a. a 3426/1896 sz. végzéssel Radovics András és neje Jakovecz Dorottya javára bekebelezett haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetnek.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár melynek 2/3 nál alacsonyabb áron el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy övadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg meghatározott árverési feltételek a hivatalos órák alatt a perlaki kir. bíróság tkvi osztályánál Drávaszilasi község előtörő-ágánál megtekinthetők

Perlak, 1913. febr. 28.

590

R*WOLF
Magdeburg-Buckau
 Magyarországi Képviselete:
 Budapest, V., Báthory-utca 18
Szabad, túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK
 Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
 Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

Butorvásárlók figyelmébe!

Jó és olcsó butor

HIRSCHL ÁRMIN kárpitos és díszítő

:: dúsan felszerelt butorraktárában ::
Varaždin, Setanj-utca 2. sz.
 kapható.

A legolcsóbb árban, egyszerű úgyszintén legfinomabb kivitelű háló-, ebédlő- és szalonberendezések nagyválasztékban rakárón vannak.

Műhelyemben mindennemű kárpitos és asztalos munkák pontosan, jutányosan készíttetnek.

MAGYAR KISZOLGÁLÁS!

16/1912.

Arverési hirdetmény.

Atulított bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t.-cz. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírósnak 1912 Sp. II. 691/3 számú végzése következtében dr. Hajós Ferenc ügyvéd, mint néhai Kristócs Józsefné köv. behajt. kirendelt ügygondnok javára 800 kor. s jár. erejéig 1912. évi január hó 10-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 koronára becsült 1 kukorica kas kukoricával és 1 tehénből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíróság 1913/34 sz. végzése folytán 800 kor. lőkeköveteléses járuléka erejéig Pusztafán leendő eszközésére

1913. évi április hó 15-ik napjának d. u. 3 órájára határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adni. Ezen árverés az eddigi összes foglaltatók érdekében szintén megtartatni fog.

Csáktornya, 1913. márc. 30. 593

103 sz./1913.

Arverési hirdetmény.

Atulított bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíróság 1913. évi V. 75 sz. végzése következtében Wollák Rezső ügyvéd által képviselt L. Baudisch & Sohn Zwltaui lakos cég javára 340 K 99 f s jár. erejéig 1913. évi február hó 28-án tolanatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3947 K-ra becsült rőfös áruból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíróság 1912 V. 75/2 sz. végzése folytán 340 K 99 f lőkekövetelés, ennek 1912. évi dec. hó 31. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 74 K 10 fben bíróság már megállapított költségek erejéig Csáktornyan a városház épületében leendő eszközésére

1913. évi április hó 18. napjának d. u. 3 órájára határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is elfognak adni. Ezen árverés az összes eddigi foglaltatók érdekében szintén megtartatni fog.

Csáktornya, 1913. ápr. 4. 594

PROGRESS

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotico

vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SANDOR) papirkereskedésében Csáktornyan

A csáktornyai kir. járásbíróság közhírré teszi, hogy dr. Hajós Ferenc csáktornyai ügyvéd által képviselt Sterman Mária robádihegyi lakos végrehajthatónak Tomasics Mártonné szül. Bukovecz Magdolna kismogyoródi lakos végrehajthatást szenvedett elleni 38 kor. löke s jár. iránti végrehajthatási ügyében az árverést az 1881. évi LX. t. cz. 144. és 146. §§-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajthatónak 38 K löke és 9 K 60 l. végrehajthatás kérelmi. 25 kor. 70 f. árverés kérelmi, és a még felmerülendő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbíró-

ság területéhez tartozó s a végrh. szenvedő tulajdonát képező a robádihegyi 239 sz. ltkvben 336 hrsz. a. felv. ingatlan fele része 194 kor., a mogyoródi 21 sztkvben 68 hrsz. alatt felvett ingatlan fele része 1270 korona becsértéken

1913. évi április hó 17-én ó. e. 10 órákor

Robádihegy és Mogyoród község házánál

1913. évi április hó 17-ik napjának d. u. 2 órákor

dr. Hajós Ferenc csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár

melynek felénél a mogyoródi 21 sztkvben 68 hrsz. alatt felvett ingatlan kétharmadánál a robádihegyi 239 sztkvben 336 hrsz. alatt felvett ingatlan alacsonyabb áron el nem adható.

Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben még pedig az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól számított 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni.

Csáktornya, 1912. d. c. 30

595

Fischel Fülöp

Strausz Sándor

könyvnyomdája   könyvkötészete
könyv-, papir- és írószerkereskedése

Csáktornyan.

A legújabb gyorsajtokkal és segédgépekkel van felszerelve. -- Elvállal minden néven nevezendő könyvnyomdai munkákat, a legjutányosabb árak mellett. Könyvkötészetében mindennemű bekötések a legpontosabban és jutányosan készíttetnek el.

Levelező-lap ujdonságok

művészi kivitelben nagy választékban kaphatók.

Írógépkellékek bármely géphez

szallag, carbonpapir, radir, olaj, olajozó, nagy választékban, kitűnő minőségben kaphatók.

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utca híze broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu od najbolje vrsti

♦ v a p n a. ♦

Koji treba za zidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz naj-falešu cenu. Koji treba cieli vagon dobi vapno čisto fal. Tržim takaj razcie-pana suha bukova drva na vagu.

368 6-*

Kiváló új fajborok!

Meghívás.

Ó borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékesítő Részvénytársasága

Elnök: Nagyméltósága Dr. KÁLLAY ZOLTÁN v. b. t. t., Hevesvárm. főispánja.
Igazgatóság székhelye: **GVÖNGYÖS**, (Fő-tér, Lubyház, Új bankpalota.)

Postafiók 1. sz. — Telefon 99. sz. — Sürgőnycim: **Visontamátra.**

Ó 1908—1911. évfáratu és új fajborok. Hazánk legnagyobb termő hegylovtvány szőlőtelepei: Pecsénye, csemege, szamorodni és aszu-borok. Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 Hlt.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

Borfajok: Mézes, Ezerjó, Rizling, furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

380 4—10

Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselőlet:

POLGÁR DÁVID ÉS TÁRSA urak, Budapest, VII., Frangepán-u. 12.

MONTRE ZENITH

PRECISION ELEGANCE

Elsőrangú pontos óra!

Egyedüli elárúsítóhely:
Pollák Bernát
órás- és ékszerésznei
Varaždin

368 23—26

Rum kiváló minőség, lit. à K 130 és feljebb.
Szilvórium nagyon jó, lit. à K 140 és feljebb.
Törköly pálinka lit. à K 140 és feljebb.

Rum jako fini, liter od 130 K višese
Slivovica jako dobri, liter od 140 K višese
Tropica žganica, liter od 140 K višese

Kapható:

Kochsinger M. és Fiai cégneél

Csáktornya.

312 14—32

Dobiva se pri:

Kochsinger M. i Sinovi firmi

Csáktornya.

A Budapesti Hsztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

butorcsarnok

szövetkezet

mint az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, Budapest, VIII. József-körut 28. (Békkocsis-utca sarkán), Budapest, VIII., Üllői-út 18. álandó

lakásberendezési kiállítása

363 13—16

nyitva reggel nyolc órától este nyolc óráig. Beléptidij nincsen.

Óriási hibát

követelt el az, aki nem volt óvatos és szüzes, köszvényes bántalmal, szúrás, szagatás, hasogatás, nyílalás, derék- és hátfájás, rheuma, csonfájdalmak stb. ellen a valódi

Kriegner-féle REPARATOR helyett, holmi utánzatot használt.

Sürgösen ajánljuk minden rheumás betegnek és mindenkinek, aki fenti fájdalmakban vagy hülés- és légvonat okozta bajokban szenved, hogy azonnal használjon valódi

Kriegner-féle REPARATOR-t,

melyet kizárólag csak a

KRIEGER GYÓGYSZERTÁR, BUDAPEST, HALVIN-TÉR

készít, tehát ide kell címezni a rendelő levelet. Egy kis üveg 1 korona, nagy üveg 2 korona.

Postán 5 kis üveg bérmentve 5 korona

: vagy három nagy üveg 6 korona :

Ez a régi kitűnő gyógyszer minden sósóborszesznél jobb, mer már egyszeri bedörzsölés után is gyógyít és nemcsak csillapítja, hanem pár nap alatt meg is szünteti a fájdalmakat.

Levelező-lap ujdonságok

művészi kivitelben nagy választékban kapható:

(Fischel Fülöp) **STRAUSZ SÁNDOR**
könyvkereskedésében.

SCHMIDT EDE ZONGORATERME CSÁKTORNYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

	Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb	
	harmoniumok 150	„ „
	czimbalom . . 100	„ „

629

Alábbi világhírű czégek raktára:

Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiadt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek Dörr, Mannberg, Kotykiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl

Igen olcsó átjátszott hangszerek folyton kaphatók
: régieket átcserél ujra :
részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

A csáktornyai kir. járásbírósa közhírré teszi, hogy dr. Hajós Ferenc csáktornyai ügyvéd által képviselt Sterman Mária robádi-hegyi lakos végrehajtónak Tomasics Mártonné szül. Bukovecz Magdolna kismogyoródi lakos végrehajtást szenvedett elleni 38 kor. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az 1881. évi LX. t. cz. 144. és 146. §§-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajtónak 38 K tőke és 9 K 60 l. végrehajtás kérelmi, 25 kor. 70 f. árverés kérelmi, és a még felmerülő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbíró-

ság területéhez tartozó s a végrh. szenvedő tulajdonát képező a robádihegyi 239 sz. ljkvben 336 hrsz. a. felv. ingatlan fele része 194 kor., a mogyoródi 21 szljkvben 68 hrsz. alatt felvett ingatlan fele része 1270 korona becsértéken

1913. évi április hó 17-en d. e. 10 órakor

Robádihegy és Mogyoród község házában

1913. évi április hó 17-ik napjának d. u. 2 órakor

dr. Hajós Ferenc csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár

melynek felénél a mogyoródi 21 szljkvben 68 hrsz. alatt felvett ingatlan kétharmadánál a robádihegyi 239 szljkvben 336 hrsz. alatt felvett ingatlan alacsonyabb áron el nem adható.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól számított 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni.

Csáktornya, 1912. d. c. 30

595

Fischel Fülöp

Strausz Sándor

könyvnyomdája   könyvkötészete
könyv-, papir- és írószerkereskedése

Csáktornyan.

A legújabb gyorsajtókkal és segédgépekkel van felszerelve. -- Elvállal minden néven nevezendő könyvnyomdai munkákat, a legjutányosabb árak mellett. Könyvkötészetében mindennemű bekötések a legpontosabban és jutányosan készíttetnek el.

Levelező-lap ujdonságok

művészi kivitelben nagy választékban kaphatók.

Írógépkellékek bármely géphez

szallag, carbonpapir, radir, olaj, olajozó, nagy választékban, kitűnő minőségben kaphatók.

Gabona árak. — Cienn žitka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	20 00 —
Rozs elsőrendű	Hrč	14 50
Árpa	Ječmen	14 00 —
Zab	Zob	18 20 —
Kukoricza	Kuruza suha	17 10 —
Fehér bab (1)	Grah beli	20 00 —
Sárga bab	zuti	16 00
Vegyes bab	změšan	15 00
Kendermag	Konopljenosme	20 00
Lenmag	Len	20 00
Tökmag	Koščice	26 00
Bükköny	Grahorka	12 50

Sirolin.
"Roche"
orvosilag ajánlva a légzőszervek mindennemű megbetegedése ellen, **tüdőbetegségek, gégehurut, számarhurut, gyermekek görvélykórja ellen.**
Kapható minden gyógyszerárban. Egy üveg ára 4 korona.

1282 tkv. 1913.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járás-bíró-ság, mind tkvi hatóság közhírtései, hogy az Alsó-muraközi Takarékpénztár R.-T. végrehajthatóknak Pavčič és neje Gojubes Borbála és Barbalcz Ferenc nős Izeccz Mátildával marasztalmaró lakosok ellen végrehajtási ügyben 150 kor. tőke, ennek 1912. évi november hó 19 k. napjától pró 6% kamala 1/2% vallódj 87 K 90 f. eddigi 16 kor. 30 f. árverési keres költség behajtása végett a magykaruzs. törvényesék, a perlaki kir. járás-bíró-ság b. rütelén levő a marasztalmaró 959 sz. tkvben felvett 19 hrsz. ingatlanok felé 522 kor., az u. o. 38 sztkvben felvett 469, 1472, 2318, 4799 hrsz ingatl. 1/18 ad része 20 kor., az u. o. 2693 sztkvben felv. 4139,

43 ingatlan. 1/18 ad része 319 kor., az u. o. 631 sztkvben felv. 2508 hrsz ingatl. 1/4 ad része 28 kor., az u. o. 631 sztkvben felvett 3263/b. hrsz. ingatl. 1/4 ad része 22 kor., az u. o. 631 sztkvben felv. 3280/b. hrsz. ingatl. 1/4 ad része 16 kor., az u. o. 631 sztkvben felv. 3512/b. hrsz. ingatl. 1/4 ad része 17 K, az u. o. 631 sztkvben felvett 4906/b. hrsz. ingatlan. 1/4 ad része 32 kor., az u. o. 631 sztkvben felv. 5196/b. hrsz. ingatl. 1/4 ad része 8 kor., az u. o. 960 sztkvben felvett 1532, 1999, 5197, 2497, 3513/a, 4508/a, 5230/a hrsz. ingatl. 854 kor., az u. o. 772 sztkvben felv. 2491 hrsz. ingatl. 66 kor., az u. o. 970 sztkvben felv. 1940/a. 1. hrsz. ingatl. fele 105 kor., az u. o. 1582 sztkvben felv. 2421 hrsz. ingatl. 1/4 ad része 108 kor., az u. o. 2366 sztkvben felv. 5479/3307 hrsz ingatl. fele 210 kor., az u. o. 2367 sztkvben felv. 3135/a hrsz. ingatl. fele 111 kor., az u. o. 2299 sztkvben felv. 4378/a hrsz. ingatl. 1/4 ad része 98 kor., az u. o. 2551 sztkvben felv. 2500 hrsz. ingatl. 1/4 ad része 86 K, az u. o. 421 sztkvben felvett 2749 hrsz. ingatl. 76 kor., az u. o. 421 sztkvben felv. 4371 hrsz. ingatl. 70 kor., az u. o. 421 sztkvben felvett 2737 hrsz. ingatl. 90 K, az u. o. 3212 sztkvben felv. 1722 b. hrsz. ingatl. 295 kor. összesen 3425 kor. kik. állási arban mind becsatban.

1913. évi május hó 28-ik napján d. e. 9 órakor

Mur szentmária köz-eg. házá al d. K. meny Fülöp perlaki ügyvéd vagy helyettese közben-jölve megajánlható árversen. elad. tar fog.

Megjegyz. a tkvi hatóság, hogy a marasztalmaró 631, 2693 és 38 sztkvben a 8913/900 sz. végzessel Mandin Magdolna öz. Galubes Mátya-né javára bekebelezett

holliglani haszonélvezeti szolgálmi jog az árverés által nem érintetik.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár, melynek 2/3-nál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni

Vevő köteles a vételár három egyenlő részben, mégpedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt a másodikat ugyan attól 30 nap alatt a harmadikat ugyan attól 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverési naptól számítandó 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni.

Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyid-jüleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a perlaki kir. járás-bíró-ság telegkönyvi osztályánál Muraszentmária köz-ség előjáróságánál megtekinthetők.

Perlak, 1913. márc. 4.

591

Hirdetések felvételnek
a lap kiadóhivatalában.

Felsőmihályfalván a templom mellett **VIDECZ JOZSEFNEK**
egy jólorgalmu üzlethelyiség felszereléssel, chez 2 szoba, konyha és a hozzávalóhól álló lakás, családi körülmények miatt **AZONNAL KIADÓ.**

Na Felsőmihályfalva pokraj cirkeve, pri **VIDECZ JOZSEFU**
se jeden dobro prometeno štancun s oprema, dve sobe, kuhinja i k tomu spadajuči stan radi obiteljske okolnosti **ODMAH VUN IZDAVA.**

Iparos s kereskedő előfizetőink cégét e rovatan díjmentesen közöljük		Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke		Iparos s kereskedő előfizetőink cégét e rovatan díjmentesen közöljük				
Pék: Petries Viktor Csáktornya Petries Ágoston Csáktornya	Eredeti Singer varrógépek: Singer Co. Csáktornya Árpád-utca	Kötélgyártó: Dornik Rezső Csáktornya	Vendéglők: Hajas József Csáktornya Pecsonnik Ottó Csáktornya Hencsey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Kolomen Imre Csáktornya Prusácz Alajos Csáktornya Deutsch Zsigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya Bagola István vendéglő Csáktornya "A vasúthoz" Singer Salamon Kiszabadska Kalehr-ner Ferenc, Stridóvár Szőry János Drávanagyalu Deutsch Adolf, nagyv. Drávavásárhely Kovács Mihály koserm. Drávavásárhely Leitman Balint Szentilona Frigyeltek Andráis Budapest, VII., Klauzál-tér 13. Korjak Mihály Kiszabadska Bumback Rezső Szentilona	Férfi szabó: Iváncsics Ignác Csáktornya Bodics Ferenc Csáktornya	Mészáros: Antonovics József Csáktornya	Óras- és ékszerész: Pollák Bernát Varazdin	Uri- és nőidivat, játék- és diszmuarui: Kolomen Béla Csáktornya	Vászonkereskedő: Nádai József Petőnczi savanyúviz köz-ponti raktár és szállítási vállalat Ligetfalva
Börkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya	Férfi- és nőidivatárú: Zrínyi Viktor Csáktornya	Pezsgőgyár: Muraközi Pezsgőgyár Csáktornya	Üzletvezetők: Singer Salamon Csáktornya Szőry János Csáktornya Gröner Testvérek Csáktornya Mraz Testvérek Csáktornya Hj. Premecz Miklós Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Stridna Testvérek Csáktornya Deutsch Rezső Kiszabadska Toplak György Drávavásárhely	Mézeskalácsos és viasz-gyertyaöntő: Tihanyi Mihály Dömös	Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (koszén, Eszén, magyok és a "Műanyag" Erőssítő-szövetkezet) raktára Csáktornya Szőry János Csáktornya Gröner Testvérek Csáktornya Mraz Testvérek Csáktornya Hj. Premecz Miklós Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Stridna Testvérek Csáktornya Deutsch Rezső Kiszabadska Toplak György Drávavásárhely	Úri- és nőidivat, játék- és diszmuarui: Kolomen Béla Csáktornya	Vászonkereskedő: Szivoncs Antal Csáktornya	
Butorraktár: Horák Ödön (butor- és koporsóraktár) Csáktornya	Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (koszén, Eszén, magyok és a "Műanyag" Erőssítő-szövetkezet) raktára Csáktornya Szőry János Csáktornya Gröner Testvérek Csáktornya Mraz Testvérek Csáktornya Hj. Premecz Miklós Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Stridna Testvérek Csáktornya Deutsch Rezső Kiszabadska Toplak György Drávavásárhely	Vaskereskedés: Beryák Károly úda Csáktornya Binder Károly Csáktornya Prestonik Gusztáv Csáktornya	Vászonkereskedő: Szivoncs Antal Csáktornya					
Cipész: Kelemen Sándor, férfi és nő cipész Csáktornya, városbáz épület	Kavéház: Földes Mór Zrínyi kavéház Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Kasensthaler Bodics Ötthon-kavéház Csáktornya	Fényképező: H. Kovács István Csáktornya						
Divatárúház: Liszt és Brodnyák Stridóvár								

Könyv-, papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: STRAUSSZ SÁNDOR Csáktornya